

Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ: " Κοινοτικό καθεστώς επιδοτήσεων της ελαιοπαραγωγής.
Η εφαρμογή του και οι επιπτώσεις του στην ελαιοπαραγωγή
του Ν. Μεσσηνίας κατά τη δεκαετία 1985 - 1995. "

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΜΠΟΥΣΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 1997

Hypermetra cross yours hon

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά για τη σημαντική βοήθειά του, τον εισηγητή-καθηγητή του τμήματος Φυτικής Παραγωγής του ΤΕΙ Καλαμάτας, κ. Μπούσιο Νικόλαο, καθώς επίσης και όλους όσους με βοήθησαν προκειμένου να ολοκληρώσω την πτυχιακή μου εργασία.

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Ω Ν

	Σελ.
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ	
ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΟ Ν. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	
1.1 ΓΕΝΙΚΑ	2
1.2 ΤΑ ΔΙΑΡΦΩΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΛΑΙΟΚΑΛ- ΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	3
1.3 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΗΣ ΠΡΟΣΟΔΟΥ ΤΗΣ ΕΛΑΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΟ Ν. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	8
1.4 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΕΣΤΕΡΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΣΤΟ Ν. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	15
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ	
Η ΚΟΙΝΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΓΟΡΑΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ	
2.1 ΓΕΝΙΚΑ	17
2.2 ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΙΜΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ Κ.Ο.Α. ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ	18
2.3 ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ - ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ	21
2.4 ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ	22
2.5 ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ	37
2.6 ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΗΣ Κ.Ο.Α. ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ	39

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ**ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΓΟΡΑΣ
ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ**

3.1	ΓΕΝΙΚΑ	43
3.2.	ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΗ ΕΚΤΑΣΗ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΛΑΙΟΔΕΝΔΡΩΝ - ΠΑΡΑΓΩΓΗ - ΤΙΜΕΣ	44
3.3	ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ. ΑΜΟΙΒΗ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	49
	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	50

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

- Κ.Ο.Α.** : Κοινή Οργάνωση Αγοράς
- Ε.Ε.** : Ευρωπαϊκή Ένωση
- Ε.Ο.Κ.** : Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
- Ν.Π.Ι.Δ.** : Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
- ΔΙ.Δ.Α.Γ.Ε.Π.** : Διεύθυνση Διαχείρισης Αγορών Εγχωρίων Προϊόντων
- Ο.Π.** : Οργανώσεις Παραγωγών
- Ο.Ε.Ε.Ε.** : Οργανισμός Ελέγχου Ενισχύσεων Ελαιολάδου
- Α.Τ.Ε.** : Αγροτική Τράπεζα Ελλάδος
- GATT** : General Agreement for Trade and Tariffs
- ECU** : European Currency Unit
- FEOGA** : Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού
Εγγυήσεων
- COMMISSION** : Επιτροπή Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο σκοπός της πτυχιακής αυτής μελέτης είναι η ανάλυση του Κοινοτικού Καθεστώτος των Επιδοτήσεων Ελαιολάδου, η εφαρμογή του και οι επιπτώσεις του στην Ελαιοπαραγωγή του Ν. Μεσσηνίας κατά τη δεκαετία 1985-95.

Η μελέτη αποτελείται από τρία κεφάλαια.

Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται προσπάθεια για την ανάλυση του Υφιστάμενου Συστήματος Παραγωγής και εμπορίας ελαιολάδου στο Ν. Μεσσηνίας. Συγκεκριμένα στο κεφάλαιο αυτό περιλαμβάνονται τα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά της καλλιέργειας, η εκτίμηση του κόστους παραγωγής και η περιγραφή του συνηθέστερου συστήματος εμπορίας του ελαιολάδου στο Νομό Μεσσηνίας.

Στο δεύτερο κεφάλαιο εξετάζεται η Κοινή Οργάνωση Αγοράς (Κ.Ο.Α.) ελαιολάδου. Συγκεκριμένα περιγράφεται το σύστημα Κοινοτικών τιμών και επιδοτήσεων και η Παρέμβαση-Αποθεματοποίηση ελαιολάδου. Επίσης αναλύονται οι όροι και οι διαδικασίες που ισχύουν για την εφαρμογή του καθεστώτος ενίσχυσης στην παραγωγή και στην τυποποίηση ελαιολάδου. Τέλος, εξετάζεται η αναθεώρηση της (Κ.Ο.Α.) Κοινής Οργάνωσης Αγοράς ελαιολάδου.

Στο τρίτο κεφάλαιο μελετώνται οι επιπτώσεις της εφαρμογής της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς Ελαιολάδου στο Ν. Μεσσηνίας κατά την δεκαετία 1985-1995. Συγκεκριμένα σχολιάζονται η μεταβολή της καλλιεργούμενης έκτασης και του αριθμού των ελαιοδένδρων καθώς επίσης και η εξέλιξη της παραγωγής και των τιμών κατά το παραπάνω χρονικό διάστημα. Επίσης, εξετάζονται η εξέλιξη της επιδότησης στην παραγωγή και η αμοιβή των Οργανώσεων Παραγωγών στο Νομό Μεσσηνίας.

Ακόμα, παρουσιάζονται τα συμπεράσματα τα οποία εξάγονται από τη μελέτη αυτή και γίνονται εκτιμήσεις σχετικά με την επικείμενη αναθεώρηση της Κ.Ο.Α. Ελαιολάδου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΟ Ν. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

1.1 ΓΕΝΙΚΑ

Ο Ν. Μεσσηνίας χαρακτηρίζεται από το ήπιο κλίμα του. Στοιχεία της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας των ετών 1990-95 δείχνουν ότι η θερμοκρασία το χειμώνα σπάνια κατεβαίνει στους 0° C.

Επίσης θετικό στοιχείο του κλίματος είναι η μεγάλη ηλιοφάνεια και το ικανοποιητικό ύψος των βροχοπτώσεων. Τα εδάφη του Νομού έχουν ικανοποιητική περιεκτικότητα στα βασικά θρεπτικά στοιχεία (N, P, K). Έτσι η ελιά παρουσίασε μεγάλη προσαρμοστικότητα στην περιοχή, η καλλιέργειά της επεκτάθηκε γρήγορα και συνεχώς η εξάπλωσή της αυξάνεται.

Οι ελαιοπαραγωγοί του Νομού έχουν ικανοποιητικό επίπεδο μόρφωσης. Μπορούν εύκολα να δεχθούν και να εφαρμόσουν τη νέα τεχνολογία, όπως τις διάφορες καλλιεργητικές τεχνικές, τη βιολογική καλλιέργεια της ελιάς και τα διάφορα μηχανικά μέσα. Η ελιά συμβάλλει στην οικονομία και το εισόδημά τους αξιοποιώντας τις ημιορεινές και ορεινές περιοχές. Επίσης σημαντική ωφέλεια έχουν από την πώληση και ιδιοκατανάλωση του ελαιολάδου λόγω της άριστης ποιότητας αυτού (Λάδι Καλαμάτας). Βέβαια, λόγω της μεγάλης συγκέντρωσης της καλλιέργειας της ελιάς στο Νομό έχουν δημιουργηθεί έντονα προβλήματα και συγκεκριμένα μεγάλη επιβάρυνση του περιβάλλοντος (ψεκασμοί, λιπάνσεις και απόβλητα ελαιοτριβείων).

Στο κεφάλαιο αυτό θα αναφερθούν τα κυριότερα χαρακτηριστικά της καλλιέργειας, θα εκτιμηθεί το κόστος παραγωγής και θα περιγραφεί το επικρατέστερο σύστημα εμπορίας ελαιολάδου στο Ν. Μεσσηνίας.

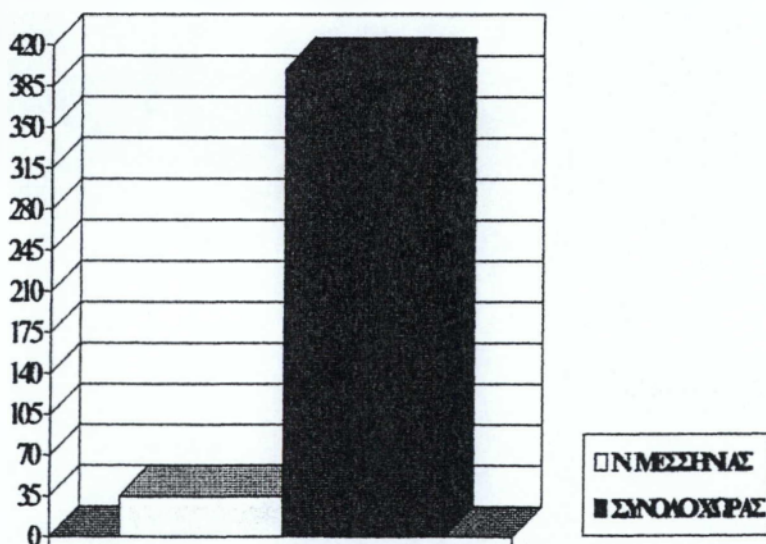
1.2 ΤΑ ΔΙΑΦΘΩΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΛΑΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

Από την επεξεργασία και μελέτη των διαρθρωτικών στοιχείων που συγκεντρώθηκαν προκύπτουν τα εξής:

Με την ελαιοκαλλιέργεια απασχολούνται στη χώρας μας 400.000 οικογένειες, ενώ στο Ν. Μεσσηνίας απασχολούνται 35.000 οικογένειες (Πηγή: Διεύθυνση Γεωργίας Μεσσηνίας).

Άρα το ποσοστό των απασχολούμενων με την ελαιοκαλλιέργεια στο Ν. Μεσσηνίας είναι το 9 % του συνόλου της χώρας.

Διάγραμμα 1: Απασχολούμενοι με την ελαιοκαλλιέργεια στο Ν. Μεσσηνίας και στην Ελλάδα (σε χιλ. οικογένειες)

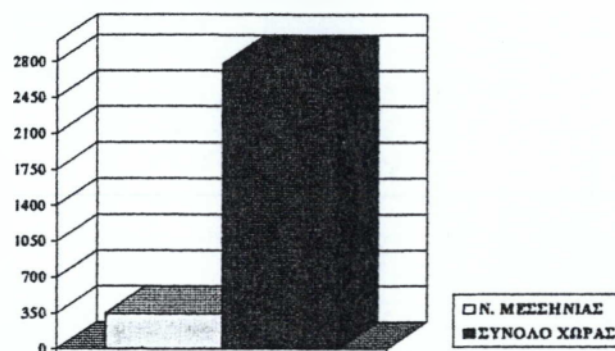

Στην Ελλάδα υπάρχουν 2.784 ελαιοτριβεία με 4.670 απασχολούμενους, ενώ στο Ν. Μεσσηνίας υπάρχουν περίπου 350 ελαιοτριβεία με 900 απασχολούμενους.

(Πηγή: Διεύθυνση Γεωργίας Μεσσηνίας, Γεωργική Στατιστική της Ελλάδος)

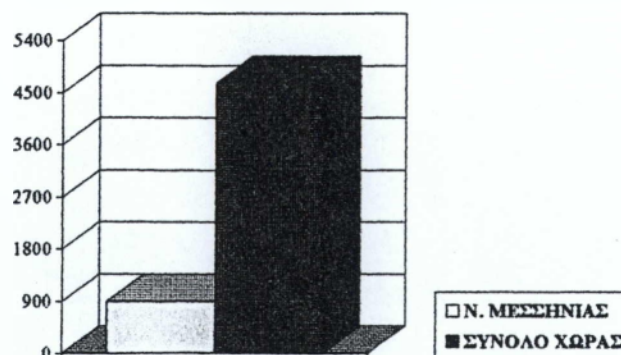
Άρα το ποσοστό των ελαιοτριβείων στο Ν. Μεσσηνίας είναι το 12,5% του συνόλου των ελαιοτριβείων της χώρας.

Διάγραμμα 2: Αριθμός ελαιοτριβείων στο Ν. Μεσσηνίας και στην Ελλάδα

Το ποσοστό των απασχολούμενων στα ελαιοτριβεία του Ν. Μεσσηνίας είναι το 19% των απασχολούμενων στα ελαιοτριβεία της χώρας.

Διάγραμμα 3: Απασχολούμενοι στα ελαιοτριβεία του Ν. Μεσσηνίας και στην Ελλάδα.

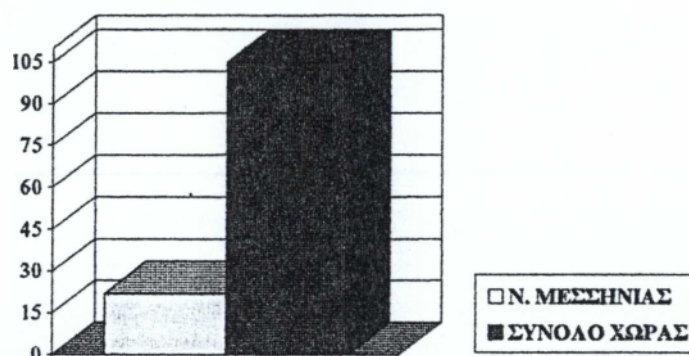

Όσον αφορά τα τυποποιητήρια έχουμε στην Ελλάδα 105 τυποποιητήρια με 1090 απασχολούμενους και στο Ν. Μεσσηνίας έχουμε περίπου 22 τυποποιητήρια με 250 απασχολούμενους.

(Πηγή: Γεωργική Στατιστική της Ελλάδος, Διεύθυνση Γεωργίας Μεσσηνίας)

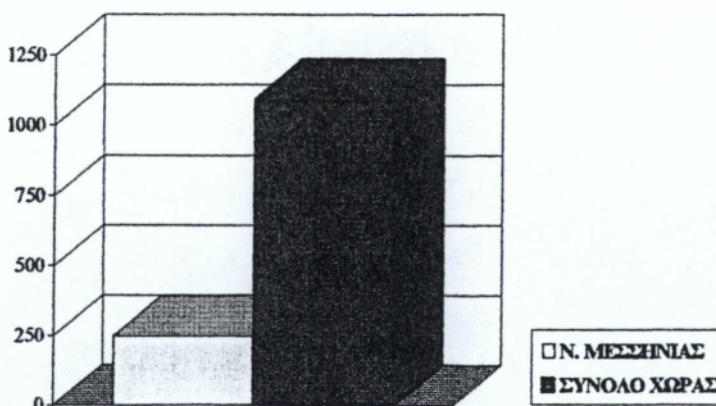
Άρα το ποσοστό των τυποποιητηρίων στο Ν. Μεσσηνίας είναι το 21% των τυποποιητηρίων της Χώρας.

Διάγραμμα 4: Αριθμός τυποποιητηρίων στο Ν. Μεσσηνίας και στην Ελλάδα.

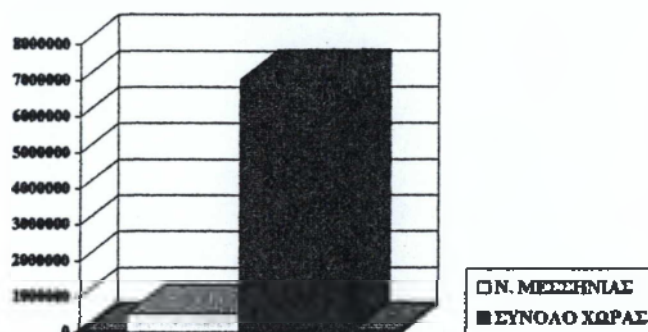
Το ποσοστό των απασχολούμενων στα τυποποιητήρια του Ν. Μεσσηνίας είναι το 23% των απασχολούμενων στα τυποποιητήρια της Χώρας.

Διάγραμμα 5: Απασχολούμενοι στα τυποποιητήρια του Ν. Μεσσηνίας και της Ελλάδας.

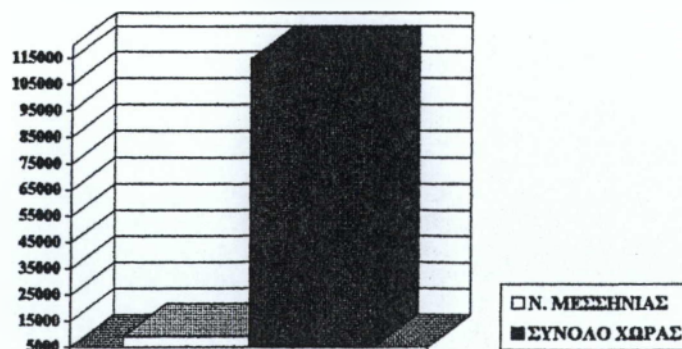
Η καλλιεργούμενη έκταση κατά την περίοδο 1994-95 ήταν 534.050 στρέμματα στο Ν. Μεσσηνίας ενώ στο σύνολο της χώρας ήταν 7.025.000 στρέμματα. Δηλαδή, το ποσοστό της καλλιεργούμενης έκτασης στο Ν. Μεσσηνίας είναι το 8% του συνόλου της χώρας.

Διάγραμμα 6: Καλλιεργούμενη έκταση στο Ν. Μεσσηνίας και στην Ελλάδα

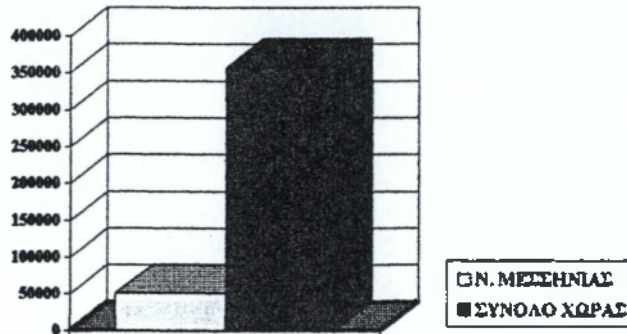
Ο αριθμός των ελαιοδένδρων κατά την περίοδο 1992-93 ήταν 9.050.000 ελαιόδενδρα στο Ν. Μεσσηνίας ενώ στο σύνολο της χώρας ήταν 114.856.000 ελαιόδενδρα. Δηλαδή, το ποσοστό των καλλιεργούμενων ελαιοδένδρων στο Ν. Μεσσηνίας είναι το 8% του συνόλου της χώρας.

Διάγραμμα 7: Αριθμός ελαιοδένδρων στο Ν. Μεσσηνίας και στην Ελλάδα

Η παραγωγή ελαιολάδου στο Ν. Μεσσηνίας κατά την ελαιοκομική περίοδο 1994-95 ήταν 51.500 τόνοι, ενώ στο σύνολο της χώρας ήταν 357.800 τόνοι. Δηλαδή, το ποσοστό της παραγωγής στο Ν. Μεσσηνίας είναι το 14% του συνόλου της χώρας.

Διάγραμμα 8: Παραγωγή ελαιόλαδου στα Ν. Μεσσηνίας και στην Ελλάδα

1.3 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΗΣ ΠΡΟΣΟΔΟΥ ΤΗΣ ΕΛΑΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΣΤΟ Ν. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις είναι οικονομικές μονάδες οι οποίες συνδυάζουν τα μέσα παραγωγής τα οποία έχουν στη διάθεσή τους για την παραγωγή γεωργικών προϊόντων. Τα μέσα παραγωγής τα οποία ονομάζονται και πόροι ή εισροές ή συντελεστές παραγωγής είναι οικονομικά αγαθά και επομένως οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις για την χρησιμοποίησή τους υπόκεινται σε κάποιες επιβαρύνσεις. Οι παραπάνω επιβαρύνσεις αποτελούν τις παραγωγικές δαπάνες των γεωργικών εκμεταλλεύσεων το σύνολο των οποίων αποτελεί το κόστος παραγωγής. Η εργασία που γίνεται για να προσδιοριστεί το κόστος παραγωγής ενός γεωργικού προϊόντος καλείται κοστολόγηση. Σκοπός της κοστολόγησης είναι να δώσει στους αρμόδιους φορείς τις απαραίτητες πληροφορίες που έχουν σχέση με το κόστος ενός γεωργικού προϊόντος και να προσανατολίσει προς τη σωστή κατεύθυνση τη λήψη μέτρων αγροτικής πολιτικής που έχουν σαν στόχο τη μείωση του κόστους παραγωγής.

Στη συνέχεια παρατίθεται κοστολόγιο της ελαιοκαλλιέργειας στο Ν. Μεσσηνίας στο οποίο γίνεται προσπάθεια εκτίμησης του Κόστους Παραγωγής και της Ακαθάριστης Προσόδου της ελαιοκαλλιέργειας στο Ν. Μεσσηνίας, (Πηγή: ΑΤΕ, Κατάστημα Καλαμάτας).

I. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Κοινότητα	: Αριοχώρι Μεσσηνίας
2. Ποικιλία	: Κορωνέικη
3. Καλλιεργητική Περίοδος	: 1995-1996
4. Έκταση	: 22,5 στρέμματα
5. Συνολική Παραγωγή	: 1.450 κιλά

II. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Πίνακας 1: Ανάλυση δαπανών ανθρώπινης εργασίας

α. Οικογένειας		
- Ανδρική	68 ημερ.	408.000 δρχ.
- Γυναικεία	40 ημερ.	<u>200.000 δρχ.</u>
ΣΥΝΟΛΟ		608.000 δρχ.
β. Τρίτων		
- Ανδρική	10 ημερ.	60.000 δρχ.
- Γυναικεία	20 ημερ.	<u>100.000 δρχ.</u>
ΣΥΝΟΛΟ		160.000 δρχ.
ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		768.000 δρχ.

Στον πίνακα 1 παρουσιάζονται συνοπτικά οι δαπάνες ανθρώπινης εργασίας της ελαιοκαλλιέργειας οι οποίες είναι 768.000 δρχ. Από αυτές οι 608.000 δρχ. είναι η αμοιβή της εργασίας της οικογένειας, δηλαδή το 79%, ενώ οι 160.000 δρχ. είναι η δαπάνη εργασίας τρίτων, δηλαδή το 21%.

Δαπάνη εργασίας μηχανημάτων τρίτων 42.000 δρχ.

Δαπάνη αναλώσιμων υλικών - καυσίμων

- Λιπάσματα	:	<u>133.380</u>	δρχ.
- Γεωργικά φάρμακα	:	<u>18.500</u>	δρχ.
- Καύσιμα - Λιπαντικά	:	<u>26.000</u>	δρχ.
- Ηλεκτρική ενέργεια	:	<u>-</u>	δρχ.
- Λοιπά υλικά	:	<u>6.000</u>	δρχ. <u>183.880</u> δρχ.

Πίνακας 2: Επιβαρύνσεις Κεφαλαίου

Είδος Επιβαρύνσης	Αρχική αξία Κεφαλαίου Για Τον Υπολογισμό Αποσβέσεων (Δρχ.)	Ετήσια απόσβεση		Σημερινή αξία κεφαλαίου για τον υπολογισμό των λοιπών επιβαρύνσεων (Δρχ.)	Συντήρηση κ' επισκευές		Αποβλιπτρα		Τόκοι		Σύνολο (α+β+γ+δ)
		Επιτόκιο	Ποσό Δρχ. (α)		Επιτόκιο	Ποσό Δρχ. (β)	Επιτόκιο	Ποσό Δρχ. (γ)	Επιτόκιο	Ποσό Δρχ. (δ)	
Γη ασκεπής	4.500.000	-	-	4.500.000	-	-	-	-	0,05	225.000	225.000
Φυτεία (χωρίς την αξία γης)	3.500.000	0,02	76.000	760.000	-	-	-	-	0,10	76.000	152.000
Γεωργικά κτίσματα	200.000	0,025	5.000	100.000	0,01	1.000	0,012	200	0,10	10.000	16.200
Μηχ/κός εξοπλισμός	2.000.000	0,10	200.000	600.000	0,03	18.000	0,015	3.000	0,10	60.000	281.000
Εφόδια διάφορα	20.000	0,25	5.000	10.000	0,05	500	-	-	0,10	1.000	6.500
Κυκλοφοριακό	-	-	-	1.201.030	-	-	-	-	-	74.000	128.102
ΣΥΝΟΛΟ	10.220.000	-	286.000	7.171.030	-	19.500	-	3.200	-	446.000	808.802

Λοιπές Δαπάνες:

- Επιβαρύνσεις φόρων	:	<u>25.500</u>	δρχ.
- Διάφορα άλλα έξοδα	:	<u>15.400</u>	δρχ.
- Δικαιώματα έκθλιψης ελαιουργείων 9%	:	<u>143.550</u>	δρχ. <u>184.450</u> δρχ.

III. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΗΣ ΠΡΟΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

1. Ακαθάριστη Πρόσοδος Καλλιέργειας:

- Ακαθάριστη αξία καρ/γής	:	<u>1450</u>	κιλά	X	<u>1100</u>	δρχ./κιλό	=	<u>1595.000</u>	δρχ.	
- Επιδότησεις	:	<u>1450</u>	>>	X	<u>400</u>	>>	>>	=	<u>580.000</u>	δρχ.
- Ασφάλιση - Αποζημιώσεις	:	<u>-</u>	>>	X	<u>-</u>	>>	>>	=	<u>-</u>	δρχ.
- Λοιπά έσοδα	:	<u>-</u>	>>	X	<u>-</u>	>>	>>	=	<u>-</u>	δρχ.
ΣΥΝΟΛΟ	:	<u>-</u>	>>	X	<u>-</u>	>>	>>	=	<u>2.175.000</u>	δρχ.

2. Εκτίμηση Κόστους:

α. Παραγωγικές δαπάνες:

- Δαπάνη εργασίας	:	<u>768.000</u>	δρχ.	39 %
- Δαπάνη εργασίας μηχ/των τρίτων	:	<u>42.000</u>	δρχ.	2 %
- Δαπάνη υλικών	:	<u>183.880</u>	δρχ.	9 %
- Επιβαρύνσεις κεφαλαίων	:	<u>808.808</u>	δρχ.	41 %
- Λοιπές Δαπάνες	:	<u>184.450</u>	δρχ.	9 %
ΣΥΝΟΛΟ	:	<u>1.987.138</u>	δρχ.	100 %

β. Ανάλυση Δαπανών:

- Χρηματικές (καταβαλλόμενες)	:	<u>721.138</u>	δρχ.	36 %
- Μη χρηματικές (τεκμαρτές)	:	<u>1.266.000</u>	δρχ.	64 %
ΣΥΝΟΛΟ	:	<u>1.987.138</u>	δρχ.	100 %

ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ : δρχ. 1.987.138/1450 κιλά = 1.370,44 δρχ./κιλό

Η δαπάνη εργασίας και οι επιβαρύνσεις των κεφαλαίων αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των παραγωγικών δαπανών με 39% και 41% επί του συνόλου των παραγωγικών δαπανών αντίστοιχα.

Οι χρηματικές δαπάνες αποτελούν το 36% ενώ οι τεκμαρτές αποτελούν το 64% του συνόλου των παραγωγικών δαπανών.

Το κέρδος της ελαιοκομικής εκμετάλλευσης προκύπτει αν από την ακαθάριστη πρόσοδο αφαιρέσουμε το σύνολο των παραγωγικών δαπανών, δηλαδή:

$$\text{Κέρδος} = \text{Ακαθάριστη Πρόσοδος} - \text{Σύνολο Παραγωγικών Δαπανών}$$

Επομένως το κέρδος είναι $2.175.000 - 1.987.138 \text{ δρχ.} = 187.862 \text{ δρχ.}$
ή $187.862 \text{ δρχ.} / 1.450 \text{ κιλά} = 130 \text{ δρχ./κιλό.}$

Το Γεωργικό Εισόδημα ενδιαφέρει τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις οικογενειακής μορφής και αποτελεί το εισόδημα της γεωργικής οικογένειας. Περιλαμβάνει την αμοιβή εργασίας της γεωργικής οικογένειας, τους τόκους των ιδίων κεφαλαίων και το κέρδος, δηλαδή:

$$\text{Γεωργικό Εισόδημα} = \text{Αμοιβή ιδίας εργασίας} + \text{τόκοι ιδίων κεφαλαίων} + \text{κέρδος}$$

Επομένως το Γεωργικό Εισόδημα είναι:

$$608.000 + 446.000 + 187.862 = 1.241.862 \text{ δρχ. ή } 856 \text{ δρχ./κιλό}$$

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Ανάλυση δαπανών εργασίας 22,5 στρεμ.

Είδος Εργασίας	Ανθρώπινη Εργασία				Αμοιβή εργασίας (δρχ.)				Συνολική δαπάνη (δρχ.)
	Οικογένειας		Τρίτων		Οικογένειας		Τρίτων		
	Ανδρ.	Γυν.	Ανδρ.	Γυν.	Ανδρ.	Γυν.	Ανδρ.	Γυν.	
	- Με φρέζα καλλιτή κ.λπ	-	-	5	-	-	-	30.000	
- Λιπάνσεις από εδάφους	5	5	-	-	30.000	25.000	-	-	55.000
- Κλαδέματα χειμερινά	25	5	-	-	150.000	25.000	-	-	175.000
- Συλλογή καρπών	35	30	5	20	210.000	150.000	30.000	100.000	490.000
- Μεταφορά εφοδίων και προϊόντων	3	-	-	-	18.000	-	-	-	18.000
ΣΥΝΟΛΟ	68	40	10	20	408.000	200.000	60.000	100.000	768.000

Στον πίνακα 3 παρουσιάζονται αναλυτικά τα απαιτούμενα ημερομίσθια και η αμοιβή εργασίας της οικογένειας και τρίτων ανά καλλιεργητική εργασία. Τα ημερομίσθια που απαιτούνται συνολικά είναι 138 και η συνολική δαπάνη γι' αυτά είναι 768.000 δρχ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: Ανάλυση δαπανών υλικών - καυσίμων 22,5 στρεμ.

Είδος υλικού	Κατηγορία	Ποσότητα	Τιμή μονάδας δρχ.	Μερική αξία δρχ.	Συνολική αξία δρχ.
1. Λιπάσματα (χημικά κ οργανικά)	11,15	1900	70,2	133.380	133.380
2. Γεωργικά φάρμακα	Εντομοκτόνα	-	-	18.500	18.500
3. Καύσιμα - λιπαντικά ιδιόκτητων μηχανημάτων 4. Ηλεκτρική ενέργεια αντλ. συγκρ. των κ.λπ.	-	-	-	-	26.000
5. Λοιπά υλικά κ.λπ.. δαπάνες (φωτισμός, τηλεφ. κ.λπ.)	-	-	-	-	6.000
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	-	-	-	-	183.880

Στον πίνακα 4 παρουσιάζονται αναλυτικά οι δαπάνες της ελαιοκομικής εκμετάλλευσης για λιπάσματα, γεωργικά φάρμακα, καύσιμα - λιπαντικά ιδιόκτητων μηχανημάτων, ηλεκτρική ενέργεια και διάφορα άλλα έξοδα. Το σύνολο της δαπάνης αυτής είναι 183.880 δρχ.

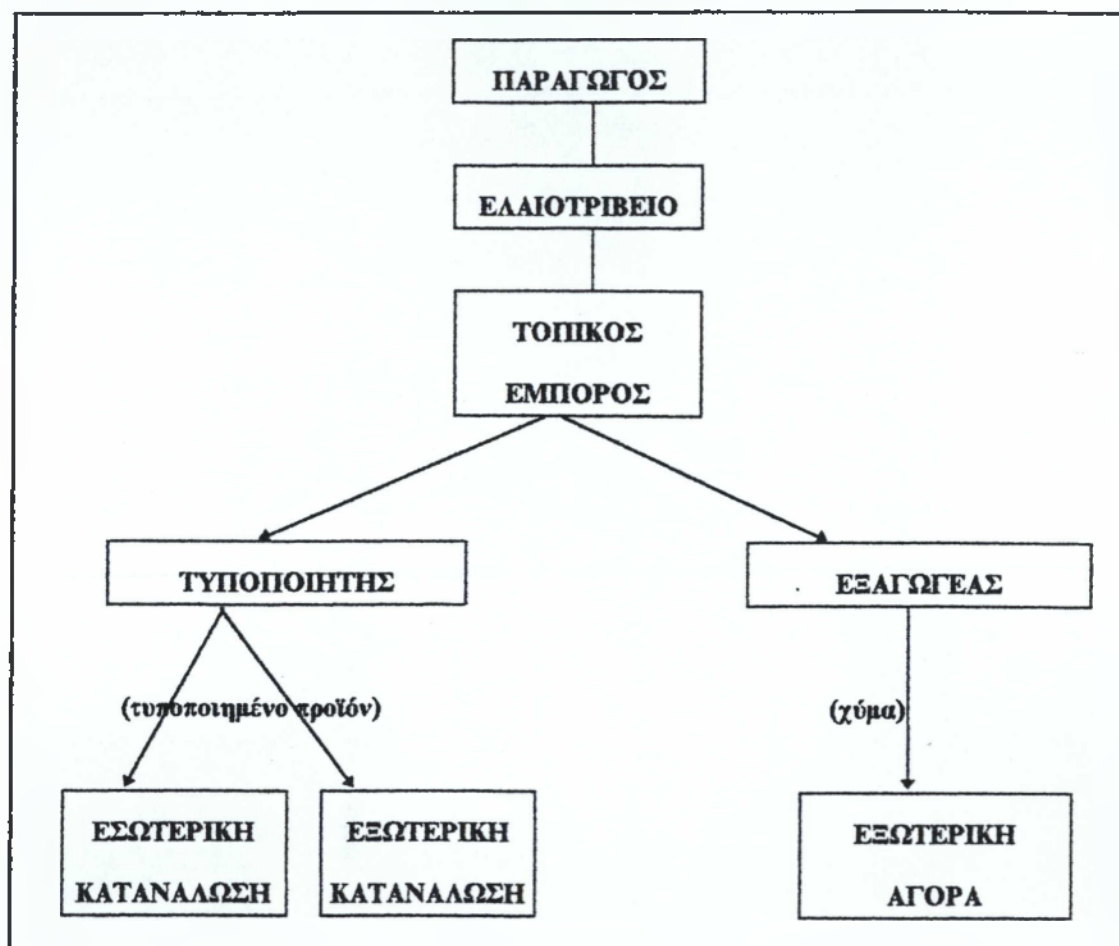
1.4 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΕΣΤΕΡΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΣΤΟ Ν. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Το συνηθέστερο δίκτυο διακίνησης ελαιολάδου στο Ν. Μεσσηνίας είναι το εξής:

Ο παραγωγός μόλις μαζέψει τον καρπό του πηγαίνει στο ελαιοτριβείο όπου γίνεται η ελαιοποίηση. Εν συνεχεία ο παραγωγός πουλάει το ελαιόλαδο στον τοπικό έμπορο ο οποίος με τη σειρά του διαθέτει το ελαιόλαδο είτε σε τυποποιημένη μονάδα είτε σε εξαγωγέα ελαιολάδου (για χύμα εξαγωγή). Η τυποποιητική μονάδα τυποποιεί το ελαιόλαδο και κατόπιν το διαθέτει είτε στην εσωτερική είτε στην εξωτερική αγορά.

Το κυριότερο πρόβλημα στο Ν. Μεσσηνίας είναι η υποβάθμιση της ποιότητας του ελαιολάδου λόγω ακατάλληλων αποθηκευτικών χώρων. Οι παραγωγοί αποθηκεύουν την παραγωγή τους κυρίως σε ντεπόζιτα τα οποία δεν πληρούν τις κατάλληλες προδιαγραφές για την αποθήκευση του ελαιολάδου με αποτέλεσμα την αύξηση της οξύτητας του ελαιολάδου και τη μείωση της τιμής του.

**ΣΧΗΜΑ 1: ΤΟ ΕΠΙΚΡΑΤΕΣΤΕΡΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΜΠΟΡΙΑΣ
ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΟ Ν. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ**

Πηγή: Ιδία έρευνα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΚΟΙΝΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΓΟΡΑΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

2.1 ΓΕΝΙΚΑ

Η Κοινή Οργάνωση Αγοράς Ελαιολάδου, καθορίζεται από ένα σύνολο κανονισμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής οι κυριότεροι από τους οποίους είναι οι εξής:

- Ο Κανονισμός (ΕΟΚ) 136/66 "Περί συστάσεως Κοινής Οργάνωσης Αγοράς στον Τομέα των Λιπαρών Ουσιών".
- Ο Κανονισμός (ΕΟΚ) 2261/84 "Για τον καθορισμό των γενικών κανόνων σχετικά με την χορήγηση ενίσχυσης στην παραγωγή ελαιολάδου και στις Οργανώσεις Παραγωγών".
- Ο Κανονισμός (ΕΟΚ) 3061/84 "Για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος ενίσχυσης στην παραγωγή ελαιολάδου"
- Ο Κανονισμός (ΕΟΚ) 2262/84 "Για τη λήψη ριζικών μέτρων στον τομέα του ελαιολάδου".
- Ο Κανονισμός (ΕΟΚ) 3089/78 "Για τον καθορισμό των γενικών κανόνων σχετικά με τη χορήγηση ενίσχυσης στην κατανάλωση ελαιολάδου".

Σκοπός της Κοινότητας ήταν:

- Να στηρίζει και να ενισχύσει το εισόδημα των ελαιοπαραγωγών.
- Να αυξήσει την παραγωγή και την κατανάλωση του ελαιολάδου.
- Να παροτρύνει τους ελαιοπαραγωγούς να συνεχίσουν την ελαιοκαλλιέργεια.
- Να διατηρήσει και να αυξήσει τους ελαιώνες στη Μεσόγειο για περιβαλλοντολογικούς λόγους.
- Να διατηρήσει την τιμή ελαιολάδου σε ανταγωνιστικά επίπεδα.

2.2 ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΙΜΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ Κ.Ο.Α. ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

Το σύστημα τιμών και επιδοτήσεων στον τομέα του ελαιολάδου καθορίζεται από τον κανονισμό 136/66 και περιλαμβάνει τα εξής:

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΤΙΜΗ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ

Είναι η τιμή που δίνει ένα δίκαιο εισόδημα στον ελαιοπαραγωγό έτσι ώστε η παραγωγή να διατηρείται σε ένα επιθυμητό επίπεδο.

ΤΙΜΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Είναι η ελάχιστη τιμή ασφαλείας για τον παραγωγό κάτω από την οποία η Ένωση μέσω των φορέων παρέμβασης αγοράζει στις τιμές παρέμβασης τις ποσότητες που δίνουν οι παραγωγοί κατά τους μήνες Ιούλιο - Οκτώβριο. Με τον τρόπο αυτό η Ένωση εγγυάται στους παραγωγούς ένα ελάχιστο επίπεδο τιμών άρα και εισοδήματος.

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η ενίσχυση στην παραγωγή χορηγείται από την Ένωση ανά κιλό παραγόμενου ελαιολάδου. Η ενίσχυση είναι υψηλότερη για τους μικρούς παραγωγούς. Η ενίσχυση στην παραγωγή και η τιμή παρέμβασης επηρεάζονται από την συνυπευθυνότητα, δηλαδή μειώνονται κατά κιλό σε περίπτωση που η ποσότητα ελαιολάδου στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει ξεπεράσει τους 1.350.000 τόνους. Το όριο αυτό λέγεται Μέγιστη Εγγυημένη Ποσότητα.

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

Χορηγείται στους τυποποιητές (επιχειρήσεις) ανά κιλό ελαιολάδου που συσκευάζουν και πωλούν στην αγορά.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΗ ΤΙΜΗ ΑΓΟΡΑΣ

Η τιμή αυτή βρίσκεται σε τέτοιο ύψος ώστε να επιτρέπει την κανονική απορρόφηση του ελαιολάδου από τους καταναλωτές. Το ύψος της προσδιορίζει την ενίσχυση στην κατανάλωση.

ΔΑΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Επιβάλλεται στα εισαγόμενα ελαιόλαδα με σκοπό να καλύψει τη διαφορά μεταξύ των Ευρωπαϊκών και Διεθνών τιμών ελαιολάδου που είναι χαμηλότερες.

Αποτέλεσμα του δασμού αυτού είναι η προτίμηση του ελαιολάδου των κρατών της Ένωσης έναντι του ελαιολάδου των τρίτων χωρών το οποίο δεν θα προσφέρεται φθηνότερο στην Ευρωπαϊκή Αγορά.

Ο δασμός αυτός αντικατέστησε από 1/7/95 την αντισταθμική εισφορά η οποία επιτελούσε τον ίδιο σκοπό.

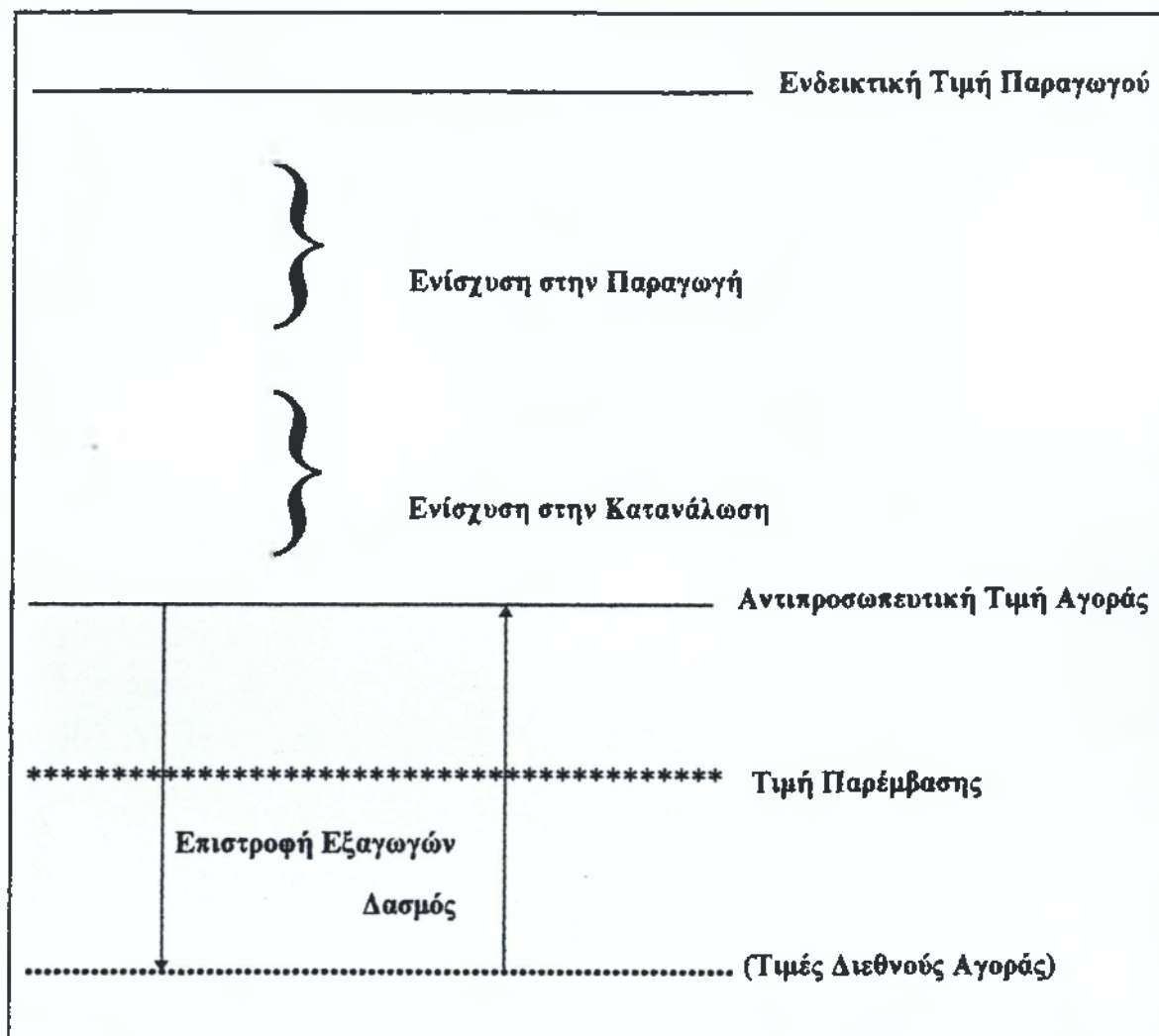
ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΕΞΑΓΩΓΩΝ

Χορηγείται κατά την εξαγωγή προς τις τρίτες χώρες. Η Ευρωπαϊκή Ένωση χορηγεί στους εξαγωγικούς φορείς ελαιολάδου χρηματική ενίσχυση για να ενθαρρύνει οικονομικά τις εξαγωγικές προσπάθειες. Με τον τρόπο αυτό τα εγχώρια προϊόντα γίνονται πιο ανταγωνιστικά στις διεθνείς αγορές.

Επίσης υπήρχε και η τιμή Κατωφλίου η οποία καταργήθηκε από 1/7/95 λόγω της συμφωνίας της GATT. Ο καθορισμός της τιμής αυτής γινότανε κατά τέτοιο τρόπο ώστε το εισαγόμενο ελαιόλαδο να μην πωλείται σε τιμή μικρότερη από την ισχύουσα στην Κοινοτική αγορά.

Το παραπάνω σύστημα τιμών και επιδοτήσεων παρουσιάζεται στο σχήμα 2.

Σχήμα 2: Σύστημα τιμών και επιδοτήσεων του ελαιολάδου

Οι τιμές που αναφέραμε καθορίζονται σε ECU ανά 100 κιλά. Η ισοτιμία της συγκεκριμένης ημέρας ECU λαμβάνεται υπόψη για τη μετατροπή της ενίσχυσης σε εθνικό νόμισμα.

2.3 ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ - ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ

Όταν η τιμή ελαιολάδου στην αγορά πέσει κάτω από μια προκαθορισμένη τιμή, η οποία καλείται τιμή παρέμβασης, τότε η Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω των Οργανισμών Παρέμβασης αγοράζει τα ελαιόλαδα που δίνουν οι παραγωγοί και οι οργανώσεις παραγωγών κατά το χρονικό διάστημα από Ιούλιο έως Οκτώβριο. Η τιμή παρέμβασης καθορίζεται κάθε χρόνο από το Συμβούλιο Υπ. Γεωργίας και είναι ίση με την ενδεικτική τιμή αφαιρώντας την ενίσχυση στην παραγωγή. Οι τιμές παρέμβασης διαφοροποιούνται ανάλογα την ποιοτική κατηγορία του ελαιολάδου.

Δικαίωμα παράδοσης του ελαιολάδου έχει κάθε παραγωγός ο οποίος είναι σε θέση να αποδείξει ότι η ελαιοποίηση του ελαιοκάρπου, από τον οποίο προέρχεται το ελαιόλαδο έγινε για λογαριασμό του.

Το ελαιόλαδο που προσφέρεται στην Παρέμβαση πρέπει να έχει παραχθεί σε χώρα μέλος και να ανήκει στα παρθένα ελαιόλαδα. Το πυρηνέλαιο δεν είναι δεκτό. Επίσης πρέπει η περιεκτικότητα σε ξένες ύλες και η υγρασία να μην υπερβαίνει το 1% της συνολικής ποσότητας.

Τα ελαιόλαδα που αποθεματοποιούνται πωλούνται μέσω δημοπρασιών. Στη Ελλάδα ο Οργανισμός Παρέμβασης είναι η ΔΙΔΑΓΕΠ.

Το λάδι παραδίδεται στα κέντρα παρέμβασης αφού πρώτα έχει δοθεί γραπτή αίτηση. Κατόπιν λαμβάνεται δειγματοληψία και γίνεται χημική ανάλυση στο Γενικό Χημείο του Κράτους. Τέλος, εκδίδεται δελτίο χημικής ανάλυσης.

Το ελαιόλαδο που έχει αγοραστεί από τον Οργανισμό Παρέμβασης εξοφλείται στον δικαιούχο που το παρέδωσε μέσα σε 31 - 40 ημέρες από την ημέρα παράδοσής του.

2.4 ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

Για την εφαρμογή του καθεστώτος ενίσχυσης στην παραγωγή ελαιολάδου ισχύουν οι παρακάτω όροι και οι διαδικασίες:

- **Ελαιοκομική και Εμπορική Περίοδος**

Σαν ελαιοκομική και εμπορική περίοδος θεωρείται το διάστημα από 1 Νοεμβρίου ως 31 Οκτωβρίου.

- **Χορήγηση Επιδότησης**

Η επιδότηση χορηγείται στους ελαιοκαλλιεργητές οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι στα Κράτη - Μέλη και εκμεταλλεύονται ελαιώνα ο καρπός του οποίου χρησιμοποιείται για την παραγωγή ελαιολάδου.

- **Υποχρεώσεις των Ελαιοκαλλιεργητών - Υποβολή Δικαιολογητικών**

Κάθε ελαιοκαλλιεργητής προκειμένου να τύχει οικονομικής ενίσχυσης για το παρθένο ελαιόλαδο και το πυρηνέλαιο που παράγει υποχρεούται να υποβάλλει τα παρακάτω δικαιολογητικά:

- α. **Δήλωση Καλλιέργειας** η οποία υποβάλλεται μέχρι την 30η Νοεμβρίου κάθε περιόδου και στην οποία περιλαμβάνονται τα στοιχεία του παραγωγού, ο τόπος διαμονής του, τα καλλιεργούμενα ελαιόδενδρα και η τοποθεσία στην οποία βρίσκονται.

Αυτή η δήλωση χρησιμοποιείται και για τις επόμενες ελαιοκομικές περιόδους εφόσον δεν υπάρχουν αλλαγές των καλλιεργούμενων παραγωγικών δένδρων. Εάν υπάρξουν αλλαγές ο ελαιοκαλλιεργητής υποβάλλει νέα τροποποιητική δήλωση καλλιέργειας, με το νέο αριθμό των καλλιεργούμενων παραγωγικών δένδρων.

Οι οργανωμένοι παραγωγοί υποβάλλουν τη δήλωση καλλιέργειας

στην οργάνωση παραγωγών, ενώ οι μεμονωμένοι παραγωγοί υποβάλλουν τη δήλωση καλλιέργειας στη Δ/νση Γεωργίας.

- β. Αίτηση οικονομικής ενίσχυσης** η οποία πρέπει να υποβάλλεται μέχρι την 15η Ιουνίου κάθε περιόδου. Μαζί με την αίτηση οικονομικής ενίσχυσης υποβάλλεται και απόδειξη εγκεκριμένου ελαιοτριβείου στην οποία αναγράφονται οι ποσότητες ελαιολάδου που παρήχθησαν και για τις οποίες αιτείται επιδότηση.

Η αίτηση υποβάλλεται για μεν τους Οργανωμένους Παραγωγούς στην Οργάνωση Παραγωγών για δε τους μεμονωμένους στη Δ/νση Γεωργίας. Σε περίπτωση καθυστέρησης της αίτησης από τους ελαιοπαραγωγούς τότε αυτοί έχουν για κάθε μέρα καθυστέρησης 1% μείωση του ποσού που δικαιούνται. Ενώ εάν η καθυστέρηση ανέλθει πάνω από 20 ημέρες η αίτηση απορρίπτεται (εξαιρέση γίνεται μόνο σε περίπτωση ανωτέρας βίας).

- **Ελαιοπαραγωγοί που υποβάλλουν για πρώτη φορά Δήλωση Καλλιέργειας.**

Οι ελαιοπαραγωγοί που υποβάλλουν για πρώτη φορά δήλωση καλλιέργειας ή αυτοί που υποβάλλουν συμπληρωματική δήλωση, καταθέτουν στην Οργάνωση Παραγωγών τίτλους ιδιοκτησίας των δηλουμένων ελαιοκτημάτων.

Επίσης γράφουν στις δηλώσεις καλλιέργειας αναλυτικά στοιχεία για την προέλευση των δηλουμένων ελαιοκτημάτων και ελαιοδένδρων.

- **Διαγραφή από την Οργάνωση Παραγωγών**

Εάν ένας οργανωμένος ελαιοκαλλιεργητής επιθυμεί να διαγραφεί από μέλος της οργάνωσης παραγωγών στην οποία ανήκει, το ζητάει εγγράφως από την Οργάνωση τουλάχιστον ένα έτος πριν την αποχώρησή

του και με την προϋπόθεση ότι έμεινε ως μέλος στην Οργάνωση για τρία (3) τουλάχιστον χρόνια.

- **Δικαιώματα Ελαιοκαλλιεργητή**

Ο ελαιοκαλλιεργητής μπορεί να είναι μέλος μιας μόνο Οργάνωσης Παραγωγών για εκτάσεις που βρίσκονται στον ίδιο Νομό και μπορεί να υποβάλλει μια μόνο αίτηση οικονομικής ενίσχυσης για τις εκτάσεις αυτές.

- **Χαρακτηρισμός των Ελαιοπαραγωγών σε Μικρούς ή Μεγάλους**

Μετά την υποβολή των αιτήσεων από τους ελαιοκαλλιεργητές, οι αρμόδιοι φορείς προβαίνουν στον χαρακτηρισμό τους σε μικρούς ή μεγάλους ως εξής:

α) Για τους ελαιοκαλλιεργητές για τους οποίους υπάρχουν στοιχεία εγκριθείσας ποσότητας ελαιολάδου των δυο προηγούμενων περιόδων και οι οποίοι δεν τροποποίησαν τη δήλωση καλλιέργειας, ο καθορισμός γίνεται με βάση τη μέση παραγωγή ελαιολάδου (και πυρηνελαίου) για την οποία ενισχύθηκαν τις δυο προηγούμενες περιόδους. Εάν η μέση επιδοτηθείσα παραγωγή ελαιολάδου είναι τουλάχιστον 500 κιλά, ο συγκεκριμένος ελαιοκαλλιεργητής χαρακτηρίζεται μεγάλος. Αν είναι μικρότερη των 500 κιλών τότε χαρακτηρίζεται μικρός.

β) Για τους ελαιοκαλλιεργητές για τους οποίους υπάρχουν στοιχεία εγκριθείσας ποσότητας ελαιολάδου για μια μόνο από τις δυο προηγούμενες περιόδους (για λόγους παρενιαυτοφορίας, ή πολύ χαμηλής παραγωγής) ο χαρακτηρισμός σε μικρό ή μεγάλο μπορεί να γίνει είτε ανάλογα με το ύψος της επιδοτηθείσας ποσότητας της

περιόδου αυτής, είτε πολλαπλασιάζοντας τον αριθμό των παραγωγικών ελαιοδένδρων με το μέσο όρο των συντελεστών απόδοσης, των ομοιογενών ελαιοκομικών ζωνών των δυο προηγούμενων ελαιοκομικών περιόδων. Προσθέτοντας ακόμα 8% επί του παραπάνω γινομένου για το πυρηνέλαιο, (με σκοπό τον χαρακτηρισμό τους ως μεγάλους για να επιδοτηθούν για την πραγματική τους παραγωγή).

γ) Για τους ελαιοκαλλιεργητές εκείνους για τους οποίους δεν υπάρχουν στοιχεία εγκριθείσας παραγωγής των δυο προηγούμενων ελαιοκομικών περιόδων ή τροποποιήθηκαν οι δηλώσεις καλλιέργειας τους με αποτέλεσμα να αλλάξει ο αριθμός των παραγωγικών ελαιοδένδρων τους, ο χαρακτηρισμός τους για την περίοδο τροποποίησης του παραγωγικού δυναμικού καθώς και για την περίοδο που ακολουθεί γίνεται πολλαπλασιάζοντας τον αριθμό των παραγωγικών ελαιοδένδρων με το μέσο όρο των συντελεστών απόδοσης, των ομοιογενών ελαιοκομικών ζωνών των δυο προηγούμενων ελαιοκομικών περιόδων, προσθέτοντας ακόμα 8% επί του παραπάνω γινομένου για το πυρηνέλαιο.

δ) Οι ελαιοκαλλιεργητές οι οποίοι με το παραπάνω σύστημα χαρακτηρίστηκαν μεγάλοι αλλά συγχρόνως τροποποίησαν τη δήλωση καλλιέργειας αυξάνοντας το παραγωγικό δυναμικό τους, διατηρούν το χαρακτηρισμό του μεγάλου.

Ο χαρακτηρισμός των ελαιοκαλλιεργητών γίνεται, για τους Οργανωμένους από τις Οργανώσεις Παραγωγών και για τους μεμονωμένους από τις Δ/νσεις Γεωργίας της περιφέρειάς τους.

Στον πίνακα 5 φαίνεται αναλυτικά ο τρόπος κατάταξης των παραγωγών σε μικρούς και μεγάλους για την περίοδο 1995-96.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΕΛΑΙΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΣΕ ΜΙΚΡΟΥΣ - ΜΕΓΑΛΟΥΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1995-1996

1. ΕΛΑΙΟΠΑΡΑΓΩΓΟΙ ΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ ΝΕΑ ΜΕΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΙΟΚΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 1994-1995	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΛΑΙΟΔΕΝΔΡΩΝ ΤΟΥΣ ΕΠΙ Μ.Ο. ΤΩΝ ΖΩΝΩΝ ΔΙΕΤΙΑΣ
2. ΕΛΑΙΟΠΑΡΑΓΩΓΟΙ ΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ ΝΕΑ ΜΕΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΙΟΚΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 1995/1996	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΛΑΙΟΔΕΝΔΡΩΝ ΤΟΥΣ ΕΠΙ Μ.Ο. ΤΩΝ ΖΩΝΩΝ ΔΙΕΤΙΑΣ
3. ΕΛΑΙΟΠΑΡΑΓΩΓΟΙ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΤΑ ΔΥΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΧΡΟΝΙΑ ΚΑΙ ΔΕΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΑΝ ΤΗΝ Δ.Κ. ΤΟΥΣ	Μ.Ο. ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΤΩΝ ΔΥΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΣΥΝ 8% ΓΙΑ ΤΟ ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΟ ΕΑΝ > 500 ΚΓΡ ΜΕΓΑΛΟΣ ΕΑΝ < 500 ΚΓΡ ΜΙΚΡΟΣ
4. ΕΛΑΙΟΠΑΡΑΓΩΓΟΙ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΥΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥΣ ΚΑΙ ΔΕΝ ΕΓΙΝΑΝ ΝΕΑ ΜΕΛΗ ΤΟ 1994-1995 ΚΑΙ 1995-1996	1. ΕΠΙΔ/ΣΑ ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ. +8% ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΟ:2. ΕΑΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΘΕΙ ΜΕΓΑΛΟΣ ΕΠΙΔΟΤΕΙΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΕΑΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΘΕΙ ΜΙΚΡΟΣ ΤΟΤΕ 2. ΑΡΙΘΜ. ΠΑΡΑΓ. ΕΛ/ΔΕΝΔΡΩΝ Χ.Μ.Ο. ΤΩΝ ΖΩΝΩΝ ΔΙΕΤΙΑΣ, ΕΑΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΘΕΙ ΜΕΓΑΛΟΣ ΕΠΙΔΟΤΕΙΤΑΙ ΣΑΝ ΜΕΓΑΛΟΣ, ΕΝΩ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΘΕΙ ΜΙΚΡΟΣ ΚΑΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΥΟ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΤΡΟΠΟΥΣ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΤΕΙΤΑΙ ΜΙΚΡΟΣ.
5. ΕΛΑΙΟΠΑΡΑΓΩΓΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΤΑ ΔΥΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΧΡΟΝΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΛ/ΔΕΝΔΡΩΝ ΤΟΥΣ ΕΠΙ Μ.Ο. ΤΩΝ ΖΩΝΩΝ ΔΙΕΤΙΑΣ
6. ΕΛΑΙΟΠΑΡΑΓΩΓΟΙ ΠΟΥ ΕΚΑΝΑΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΑΝ ΤΑ ΕΛ/ΔΕΝΔΡΑ ΤΟΥΣ ΤΟ 1994/1995 ΚΑΙ ΤΟ 1995/1996	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΛ/ΔΕΝΔΡΩΝ ΤΟΥΣ ΕΠΙ Μ.Ο. ΤΩΝ ΖΩΝΩΝ ΔΙΕΤΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ
7. ΕΛΑΙΟΠΑΡΑΓΩΓΟΙ ΠΟΥ ΕΚΑΝΑΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΥΞΗΣΑΝ ΤΑ ΕΛ/ΔΕΝΔΡΑ ΤΟΥΣ ΤΟ 1994/95 ΚΑΙ 1995/96	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΛ/ΔΕΝΔΡΩΝ ΤΟΥΣ ΕΠΙ Μ.Ο. ΤΩΝ ΖΩΝΩΝ ΔΙΕΤΙΑΣ ΕΑΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΘΕΙ ΜΙΚΡΟΣ ΤΟΤΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ Μ.Ο. ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΤΩΝ ΔΥΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΣΥΝ 8% ΓΙΑ ΤΟ ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΟ ΕΠΙΔΙΩΚΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟ ΤΟΥ ΣΕ ΜΕΓΑΛΟ ΠΑΡΑΓΩΓΟ.

Πηγή: Ενημερωτικό τεύχος Ελαιουργικής, Νοέμβριος 1996

- **Καθήκοντα του (Ο.Ε.Ε.Ε.) Οργανισμού Ελέγχου Ενισχύσεων Ελαιολάδου**

Ο Ο.Ε.Ε.Ε. είναι Ν.Π.Ι.Δ. και αντικείμενό του είναι να ελέγχει:

- α) τις δραστηριότητες και τη λογιστική των ελαιοτριβείων και να εξετάζει τη δυνατότητα έκθλιψής τους,
- β) επιτοπίως εάν είναι ακριβείς οι δηλώσεις καλλιέργειας των ελαιοκαλλιεργητών και κυρίως αυτών που τροποποίησαν τον αριθμό παραγωγικών ελαιόδενδρων. Τα αποτελέσματα από τον επιτόπιο έλεγχο τα διαβιβάζει στις Δ/νσεις Γεωργίας και στις Οργανώσεις Παραγωγών,
- γ) τις δραστηριότητες των Οργανώσεων Παραγωγών και της Ελαιουργικής,
- δ) τις δραστηριότητες και τη λογιστική των τυποποιητικών μονάδων.

Ο Ο.Ε.Ε.Ε. συνεργάζεται και τον βοηθούν οι Οργανώσεις Παραγωγών και οι Δ/νσεις Γεωργίας.

- **Οργανώσεις Παραγωγών Ελαιολάδου (Καθήκοντα - Μέλη)**

- α) Μέλη μιας Οργάνωσης Παραγωγών μπορούν να είναι μόνο οι ελαιοκαλλιεργητές οι οποίοι είναι ιδιοκτήτες ενός ελαιώνος και τον εκμεταλλεύονται, καθώς και οι ελαιοκαλλιεργητές που εκμεταλλεύονται ελαιώνα υπό οποιαδήποτε μορφή (π.χ. μίσθωση) για περίοδο τριών (3) τουλάχιστον ετών.
- β) Νέα μέλη μπορούν να εγγραφούν έως την 30η Νοεμβρίου κάθε έτους. Το αργότερο μέχρι την 30η Ιουνίου κάθε περιόδου, κάθε Οργάνωση Παραγωγών δηλώνει στη Δ/νση Γεωργίας, τον αριθμό των αιτήσεων εγγραφής ή αποχώρησης που έχει λάβει.

γ) Για τον έλεγχο των δικαιολογητικών των ελαιοκαλλιεργητών η Οργάνωση Παραγωγών Ελαιολάδου προβαίνει σε σύνταξη Κατάστασης ελαιοπαραγωγών που υπέβαλαν αίτηση οικονομικής ενίσχυσης την περίοδο αυτή.

Η κατάσταση περιλαμβάνει: στοιχεία ταυτότητας του ελαιοκαλλιεργητή, τα στοιχεία της αίτησής του (ποσότητα ελιών και ελαιολάδου που παράγεται) τα στοιχεία της δήλωσης καλλιέργειας του (αριθμό ελαιόδενδρων συνολικών, αριθμό ελαιόδενδρων παραγωγικών, τοποθεσία ελαιοκομικών εκμεταλλεύσεων).

Από ένα αντίγραφο της κατάστασης τοιχοκολλάται στη Νομαρχία, στο Δημοτικό ή Κοινοτικό Κατάστημα και στην Ένωση.

Για τους μεμονωμένους ελαιοπαραγωγούς η κατάσταση συντάσσεται από την Δ/ση Γεωργίας και από ένα αντίγραφο της τοιχοκολλάται στη Νομαρχία, στο Δημοτικό ή Κοινοτικό Κατάστημα.

Σκοπός της σύνταξης και κοινοποίησης των καταστάσεων αυτών, είναι να γίνει έλεγχος των στοιχείων παραγωγής από μέρους των ελαιοκαλλιεργητών. Π.χ. για περιπτώσεις μη σωστής καταχώρησης της ποσότητας ελαιολάδου, λανθασμένου αριθμού παραγωγικών ελαιοδένδρων κ.λπ. έτσι γίνεται έγκαιρη επισήμανση παραλείψεων και λαθών των στοιχείων αυτών από τους ελαιοπαραγωγούς και διόρθωση τους από την αρμόδια Υπηρεσία.

Είκοσι (20) μέρες μετά την ημέρα της τοιχοκόλλησης της κατάστασης η Οργάνωση Παραγωγών και η Δ/ση Γεωργίας ελέγχει τα στοιχεία των ελαιοπαραγωγών όπως περιγράφεται ακολούθως:

– Μετά τη συγκέντρωση των αιτήσεων των ελαιοπαραγωγών και τον έλεγχο ως προς την πληρότητα και την εγκυρότητα των δικαιολογητικών προβαίνουν στον χαρακτηρισμό τους σε μικρούς ή μεγάλους και συντάσσουν τις καταστάσεις τους.

- Προβαίνουν σε διοικητικό έλεγχο και καταγράφουν μηχανογραφικά τα στοιχεία των αιτήσεων παραγωγής ελιών και ελαιολάδου των ελαιοκαλλιεργητών.
- Ελέγχουν εάν η έκθλιψη έγινε σε εγκεκριμένο ελαιοτριβείο.
- Ελέγχουν την ακρίβεια της δήλωσης καλλιέργειας λαμβανομένων υπόψη και των επιτόπιων ελέγχων του Ο.Ε.Ε.Ε., της Δ/σης Γεωργίας και της ίδιας της Οργάνωσης.
- Ελέγχουν επί τόπου της δηλώσεις καλλιέργειας, όλων των νέων ελαιοκαλλιεργητών και κυρίως σε περιπτώσεις με νέες φυτεύσεις.
- Ελέγχουν τα στοιχεία που δίνει κάθε μεγάλος ελαιοκαλλιεργητής σχετικά με τις ποσότητες ελιών και ελαιολάδου που παρήγαγε και συγκεκριμένα εάν συμφωνούν τα στοιχεία αυτά με τα στοιχεία που αναφέρονται στα λογιστικά βιβλία υλικών ελαιοτριβείου.
- Ελέγχουν εάν οι ποσότητες ελιών και ελαιολάδου που αναφέρονται στην αίτηση ενίσχυσης από κάθε ελαιοκαλλιεργητή δικαιολογούνται με βάση τα παραγωγικά του ελαιόδενδρα και τις αποδόσεις των Ομοιογενών Ελαιοκομικών ζωνών. Εάν διαπιστωθούν ασυμβίβαστες ποσότητες (σύμφωνα και με τα κριτήρια που καθορίζει η Δ/ση Γεωργίας, η Οργάνωση Παραγωγών διαβιβάζει τους φακέλους, μέσω της ελαιουργικής στη Δ/ση Γεωργίας για περαιτέρω έλεγχο.
- Υποβάλλουν μια φορά το μήνα, στην Ελαιουργική, τις αιτήσεις των μελών τους για ενίσχυση. Η ενίσχυση ζητείται για ποσότητα που έχει παραχθεί από τα μέλη που έχουν ολοκληρώσει την παραγωγή ελαιολάδου τους υπό τον όρο ότι έχουν ολοκληρωθεί οι προβλεπόμενοι έλεγχοι και έχει βεβαιωθεί ότι η ποσότητα για την οποία ζητείται οικονομική ενίσχυση έχει πράγματι παραχθεί.
- Οι Οργανώσεις Παραγωγών ή οι Ενώσεις τους καταθέτουν στις Δ/σεις Γεωργίας μέχρι την 31η Δεκεμβρίου εκάστης περιόδου τις δηλώσεις καλλιέργειας των νέων μελών τους καθώς επίσης και τις

τροποποιητικές δηλώσεις καλλιέργειας. Μέχρι την 15η Ιουλίου τις αιτήσεις για ενίσχυση των μελών τους που είναι εμπρόθεσμες και μέχρι την 31 η Ιουλίου τις εκπρόθεσμες αιτήσεις.

- Για τις δραστηριότητες των Οργανώσεων Παραγωγών συντάσσονται τριμηνιαίες εκθέσεις που κοινοποιούνται στη Δ/νση Γεωργίας και στην Ελαιουργική για ενημέρωση.
- Η Οργάνωση Παραγωγών υποχρεούται να εναρμονίσει το μηχανογραφικό της σύστημα με το ενιαίο πρόγραμμα επιδότησης που καταρτίζεται σε συνεργασία μεταξύ του Υπ. Γεωργίας, του Ο.Ε.Ε.Ε. και της Ελαιουργικής.
- Οι Οργανώσεις Παραγωγών υποχρεούνται να δίδουν στη Δ/νση πληροφορικής του Υπ. Γεωργίας και στον Ο.Ε.Ε.Ε., όποτε τους ζητείται, τα αρχεία τους, σε μαγνητικό μέσο και στη μορφή που τους υποδεικνύεται.

• **Καθήκοντα της Ενώσεως των Οργανώσεων Παραγωγών (Ελαιουργικής)**
Τα καθήκοντα της Ελαιουργικής είναι:

- α) να συντονίζει τις Οργανώσεις που την αποτελούν και να ελέγχει εάν έχουν γίνει οι απαραίτητοι έλεγχοι από τις οργανώσεις αυτές,
- β) να καταθέτει στις Δ/νσεις Γεωργίας τις δηλώσεις καλλιέργειας και τις αιτήσεις ενίσχυσης που τις έχουν δώσει οι οργανώσεις,
- γ) να συμμετέχει στις επιτροπές για τον έλεγχο σε περιπτώσεις ασυμβίβαστων φακέλων των ελαιοπαραγωγών,
- δ) να ελέγχει την ακρίβεια των στοιχείων των αιτήσεων ενίσχυσης σε ποσοστό 10%,
- ε) να εισπράττει τις προκαταβολές της ενίσχυσης στην παραγωγή ελαιολάδου, από τη Δ/νση Οικονομική Διαχείριση (ΔΑΓΕΠ), να εισπράττει επίσης το υπόλοιπο των ενισχύσεων και να τις διανέμει στους παραγωγούς - μέλη της Οργανώσεώς της.

- **Καθήκοντα και Έλεγχοι των Δ/σεων Γεωργίας**

Τα καθήκοντα των Δ/σεων Γεωργίας είναι:

- α) να ελέγχουν τις δηλώσεις καλλιέργειας και τις αιτήσεις ενίσχυσης των μεμονωμένων παραγωγών και να καθορίζουν πόση ποσότητα ελαιολάδου δικαιούται ενίσχυση.
- β) Η ελαιουργική δίνει τους ασυμβίβαστους φακέλους με τους παραγωγούς στις Δ/σεις Γεωργίας και αυτές καθορίζουν πόση ποσότητα ελαιολάδου δικαιούνται ενίσχυση αυτοί οι παραγωγοί.
- γ) να συγκροτούν Επιτροπές εξέτασης ασυμβίβαστων ποσοτήτων ελαιολάδου στις οποίες συμμετέχει εκπρόσωπος της Δ/σης Γεωργίας, όπου είναι και ο υπεύθυνος της Επιτροπής (συμμετέχει και ένας εκπρόσωπος της Ο.Π. ή της Ελαιουργικής και ένας ελαιοπαραγωγός του Αγροτικού Συνεταιρισμού από κάθε κοινότητα).
- Σε περίπτωση ελέγχου των ασυμβίβαστων μεγάλων παραγωγών κριτήριο θα είναι η πραγματική παραγωγή των δυο προηγούμενων περιόδων. Έτσι εάν η ποσότητα ελ/δου που αναφέρει η αίτηση αποκλίνει πολύ σε σχέση μ' αυτή, ελέγχονται η δήλωση καλλιέργειας, τα λογιστικά βιβλία του ελαιοτριβείου και τέλος η ελαιοκομική εκμετάλλευση θα ελέγχεται επιτοπίως.
- Σε περίπτωση ελέγχου των ασυμβίβαστων μικρών παραγωγών ελέγχεται, η δήλωση καλλιέργειας του παραγωγού, επίσης εάν η ποσότητα ελαιολάδου που εγκρίνεται για ενίσχυση δηλ. (μέσος όρος αποδόσεων σε ελαιόλαδο των ομοιογενών ελαιοκομικών ζωνών των τεσσάρων τελευταίων περιόδων πολλαπλασιαζόμενο επί του αριθμού των παραγωγικών ελαιοδένδρων) είναι συγκρίσιμη με τη ποσότητα ελαιολάδου που παρήγαγε ο παραγωγός για τη μια εμπορική περίοδο κατά την τελευταία διετία.
- Τέλος ελέγχεται εάν ο ελαιόκαρπος έχει συγκομιστεί και

ελαιοποιηθεί,

- Εάν μετά τους παραπάνω ελέγχους δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις ο ασυμβίβαστος μικρός παραγωγός επιδοτείται μόνο για την ποσότητα ελ/δου που πράγματι παρήγαγε.
- δ) Ελέγχουν επιτοπίως τις δηλώσεις όλων των νέων ελαιοπαραγωγών και εκείνων που αύξησαν τα παραγωγικά ελαιόδενδρα, σε ποσοστό 1% των παραγωγών.
- ε) Τηρούν αναλυτικά στοιχεία των ελαιοπαραγωγών που τα παραγωγικά του ελαιόδενδρα ήταν λιγότερα από τα δηλωθέντα μετά από επιτόπιο έλεγχο του Ο.Ε.Ε.Ε. Επίσης τηρούν αναλυτικά στοιχεία των παραγωγών εκείνων με ασυμβίβαστες ποσότητες ελαιολάδου, δηλαδή ποσότητα που απερρίφθη και ποσότητα που εγκρίθηκε, στοιχεία ταυτότητας παραγωγού και ελαιοτριβείου.

Τέλος οι Δ/νσεις Γεωργίας είναι αρμόδιες για τον καθορισμό της ποσότητας ελ/δου που θα επιδοτηθεί λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα των ελέγχων.

- **Καθορισμός Ποσότητας Ελαιολάδου για Ενίσχυση - Επιβολή Κυρώσεων**

Οι Δ/νσεις Γεωργίας λαμβάνοντας υπόψη τους τα αποτελέσματα όλων των ελέγχων (και κάθε σχετικό στοιχείο) καθορίζουν την ποσότητα ελαιολάδου που θα επιδοτηθεί και την επιβολή κυρώσεων ως ακολούθως:

- α) Στην περίπτωση ασυμβίβαστων ποσοτήτων μεγάλων ελαιοπαραγωγών, ενίσχυση θα δοθεί για την ποσότητα που πιστοποιήθηκε μειωμένη κατά την πιστοποιηθείσα υπέρβαση.
- β) Στην περίπτωση ασυμβίβαστων ποσοτήτων μικρών ελαιοπαραγωγών ενίσχυση θα δοθεί για την ποσότητα ελαιολάδου που πράγματι παρήγαγε ο παραγωγός και όχι για αυτή που ορίζεται για τους μικρούς ελαιοπαραγωγούς.

γ) Στην περίπτωση ανακριβούς δήλωσης καλλιέργειας (λιγότερα παραγωγικά ελαιόδενδρα από τα δηλωμένα) η ποσότητα που εγκρίνεται για επιδότηση θα είναι:

i. Για τους μικρούς ελαιοπαραγωγούς τα ελαιόδενδρα που πιστοποιήθηκαν μείον τα ελαιόδενδρα της πιστοποιημένης υπέρβασης, πολλαπλασιαζόμενα με το μέσο όρο των συντελεστών απόδοσης της τελευταίας τετραετίας.

ii. Για τους μεγάλους ελαιοπαραγωγούς τα ελαιόδενδρα που πιστοποιήθηκαν μείον τα ελαιόδενδρα της πιστοποιημένης υπέρβασης πολλαπλασιαζόμενα με τους συντελεστές απόδοσης της τρεχούσης περιόδου.

Όλες οι κυρώσεις επιβάλλονται μόνο εάν η απόκλιση μεταξύ δηλωθέντων και πιστοποιηθέντων παραγωγικών δένδρων είναι σημαντική.

δ) Στην περίπτωση που μετά από επιτόπιο έλεγχο που έκανε ο Ο.Ε.Ε.Ε. σε ένα ελαιοτριβείο βρεθεί υπέρβαση των ποσοτήτων ελαιολάδου στα λογιστικά βιβλία του ελαιοτριβείου και του επιβληθεί άρση αναγνώρισής του, τότε οι μεγάλοι παραγωγοί που ελαιοποίησαν σ' αυτό, θα επιδοτηθούν σύμφωνα με τις αποδόσεις των ελαιοκομικών ζωνών της τρεχούσης περιόδου, και οι μικροί παραγωγοί σύμφωνα με την πραγματική τους παραγωγή που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη της ποσότητας που υπολογίζεται σύμφωνα με τους συντελεστές απόδοσης των ζωνών της τελευταίας τετραετίας.

Τις κυρώσεις αυτές η Δ/ση Γεωργίας τις διαβιβάζει εγγράφως στις οργανώσεις Παραγωγών που ανήκουν οι ελαιοκαλλιεργητές για να διορθώσουν τις δηλώσεις και να συντάξουν τις καταστάσεις πληρωμής.

Κατόπιν μέσω της Ελαιουργικής, η Δ/ση Γεωργίας παίρνει τις καταστάσεις πληρωμής τις ελέγχει και τις θεωρεί. Τέλος, δίνονται στη Γεν. ΔΙΔΑΓΕΠ για την πληρωμή των ελαιοπαραγωγών.

- **Χρηματοδότηση των Ο.Π. και της Ελαιουργικής**

Για την κάλυψη των εξόδων που προκύπτουν από τις δραστηριότητες των Οργανώσεων Παραγωγών και των ενώσεών του, σε ότι έχει σχέση με τη διαχείριση του καθεστώτος ενίσχυσης στην παραγωγή παρακρατείται ένα ποσοστό της ενίσχυσης το οποίο κατανέμεται ως εξής:

- Ανάλογα με τον αριθμό των μελών των Ο.Π., που την αποτελούν (μέλη θεωρούνται τα άτομα που έχουν υποβάλλει αίτηση οικονομικής ενίσχυσης κατά την τρέχουσα περίοδο ή κατά τις τρεις προηγούμενες).
- Το υπόλοιπο καταβάλλεται στις Ο.Π. ανάλογα:
 - α) με τον αριθμό των αιτήσεων ενίσχυσης των μελών
 - β) με τη ποσότητα ελαιολάδου για την οποία χορηγείται ενίσχυση μέσω κάθε Οργάνωσης.

Όταν τα ποσά δεν χρησιμοποιούνται εξ' ολοκλήρου για το σκοπό που έχουν δοθεί, αποδίδονται στο Υπ. Γεωργίας.

- **Τρόπος Υπολογισμού Οικονομικής Ενίσχυσης των Δικαιούχων Ελαιοκαλλιεργητών**

Η οικονομική ενίσχυση στους δικαιούχους ελαιοκαλλιεργητές χορηγείται ως εξής:

- α) Στους μεγάλους ελαιοκαλλιεργητές η οικονομική ενίσχυση χορηγείται με βάση την ποσότητα παρθένου ελαιόλαδου και πυρηνελαίου που πράγματι παρήχθη σε εγκεκριμένο ελαιοτριβείο.
- β) Στους μικρούς ελαιοκαλλιεργητές χορηγείται με βάση την ποσότητα παρθένου ελαιολάδου που προκύπτει πολλαπλασιάζοντας τον αριθμό των παραγωγικών ελαιόδενδρων με τον μέσο όρο των συντελεστών απόδοσης, των ομοιογενών ελαιοκομικών ζωνών των τεσσάρων τελευταίων περιόδων εμπορίας, προσθέτοντας ακόμα 8% επί του παραπάνω γινομένου για το πυρηνέλαιο. Με την προϋπόθεση βέβαια

να έχει αποδειχθεί ότι πράγματι είναι ακριβή τα στοιχεία που έχει δώσει ο παραγωγός.

- **Ενίσχυση Πυρηνελαίου**

Η ποσότητα πυρηνελαίου για την οποία καταβάλλεται ενίσχυση είναι ίση με το 8% της ποσότητας του παρθένου ελαιολάδου που παράγεται από ελιές από τις οποίες προέρχεται ο ελαιοπυρήνας και για την οποία έχει αναγνωρισθεί το δικαίωμα ενίσχυσης.

- **Διαδικασία Πληρωμής των Δικαιούχων Ελαιοπαραγωγών**

α) Προκαταβολή Μεγάλων Ελαιοκαλλιεργητών

Δικαίωμα Προκαταβολής για τα μέλη τους έχουν οι ενώσεις Ο.Π. και οι οργανώσεις που δεν ανήκουν στην Ένωση.

Η προκαταβολή ισούται με το γινόμενο της τιμής προκαταβολής επί το 100% της ποσότητας ελαιολάδου που αναγράφεται στην αίτηση ενίσχυσης, ή στην περίπτωση ασυμβίβαστων παραγωγών της ποσότητας που καθορίστηκε από την αρμόδια υπηρεσία.

Το υπόλοιπο της προκαταβολής των μεγάλων ελαιοκαλλιεργητών καταβάλλεται μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από τον καθορισμό από την Ευρωπαϊκή Ένωση της παραγωγής για την περίοδο αυτή και της τελικής τιμής ενίσχυσης ανά κιλό ελαιολάδου.

β) Εξόφληση Μικρών Ελαιοκαλλιεργητών

Στους μικρούς ελαιοκαλλιεργητές καταβάλλεται εφάπαξ η ενίσχυση στο 100% της ποσότητας ελαιολάδου που καθορίζεται από την αρμόδια υπηρεσία μετά από τους απαραίτητους ελέγχους.

γ) Μεμονωμένοι Ελαιοκαλλιεργητές

Για τους μεμονωμένους ελαιοκαλλιεργητές τα σχετικά δικαιολογητικά συντάσσονται από τη Δ/ση Γεωργίας και αποστέλλονται στη Δ/ση Οικονομικής Διαχείρισης της ΔΙΔΑΓΕΠ για την πληρωμή των δικαιούχων.

δ) Ασυμβίβαστοι Ελαιοκαλλιεργητές

Οι ασυμβίβαστοι ελαιοκαλλιεργητές λαμβάνουν την ενίσχυση με την παραπάνω αναφερθείσα διαδικασία μόλις ολοκληρωθεί ο έλεγχος και καθορισθεί η ποσότητα που δικαιούται ενίσχυση.

• Κρατήσεις και Απόδοση των Ποσών Ενίσχυσης

Από την ενίσχυση στην παραγωγή παρακρατείται:

- ποσοστό 2,4% για την κατάρτιση του ελαιοκομικού μητρώου,
- ποσοστό 1,4% για την χρηματοδότηση ενεργειών βελτίωσης της ποιότητας ελαιολάδου,
- ποσοστό 0,8% για την χρηματοδότηση των Οργανώσεων Παραγωγών και των Ενώσεών τους.

Το υπόλοιπο καταβάλλεται στους μικρούς παραγωγούς από 16 Οκτωβρίου μέχρι 31 Δεκεμβρίου το αργότερο για κάθε περίοδο. Το ίδιο ισχύει και για την προκαταβολή των μεγάλων παραγωγών. Το υπόλοιπο ποσό ενίσχυσης στους μεγάλους παραγωγούς καταβάλλεται εντός 90 ημερών από τον καθορισμό από την Ευρωπαϊκή Ένωση της πραγματικής παραγωγής για την τρέχουσα περίοδο.

Οι Δ/νσεις Γεωργίας σε συνεργασία με την ελαιουργική ελέγχουν τις Οργανώσεις Παραγωγών για να διαπιστώσουν εάν οι δικαιούχοι ελαιοκαλλιεργητές εισέπραξαν την ενίσχυση εντός 30 ημερών από την ημέρα που κατατέθηκε το ποσό στον λογαριασμό της Ένωσης που τηρείται στην Α.Τ.Ε. Μετά εξήντα (60) ημερών τα μη εισπραχθέντα ποσά επιστρέφονται στο FEOGA.

2.5 ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

Η ενίσχυση στην κατανάλωση για το ελαιόλαδο χορηγείται μόνο στα εγκεκριμένα συσκευαστήρια ελαιολάδου. Η έγκριση δίδεται από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος μόνο στις επιχειρήσεις που πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) έχουν μια ελάχιστη δυναμικότητα συσκευασίας, εξήντα τουλάχιστον τόννων ετησίως,
- β) ασκούν τις εργασίες συσκευασίας κατά τη διάρκεια 120 τουλάχιστον ημερών ανά περίοδο,
- γ) τηρούν λογιστικά βιβλία σύμφωνα με τις συγκεκριμένες διατάξεις,
- δ) αποδέχονται να υποβάλλονται σε κάθε έλεγχο που προβλέπεται στα πλαίσια της εφαρμογής του καθεστώτος ενίσχυσης.

Εάν μια των παραπάνω προϋποθέσεων έγκρισης δεν πληρούται πλέον, η έγκριση ανακαλείται.

Η ενίσχυση στην κατανάλωση χορηγείται για το ελαιόλαδο που παράγεται εντός της Κοινότητας και πληρεί τις προβλεπόμενες, από τους Κοινοτικούς Κανονισμούς, προδιαγραφές, δηλαδή έχει συσκευασθεί σε συσκευασίες μέγιστου καθαρού περιεχομένου (μέχρι 5 lit) και φέρει το συγκεκριμένο αριθμό μητρώου του συσκευαστηρίου.

Από τη στιγμή που το ελαιόλαδο εξέρχεται από το συσκευαστήριο σε αυτή τη συσκευασία αποκτά το δικαίωμα ενίσχυσης στην κατανάλωση. Το ποσό της ενίσχυσης στην κατανάλωση καθορίζεται ανά 100 χιλιόγραμμα καθαρού βάρους ελαιολάδου. Η ενίσχυση χορηγείται μετά από αίτηση που υποβάλλει ο ενδιαφερόμενος στο κράτος μέλος στο οποίο έχει συσκευασθεί το ελαιόλαδο, η αίτηση ενίσχυσης κατατίθεται κατά περιοδικά χρονικά διαστήματα και αφορά μια ελάχιστη ποσότητα ελαιολάδου που εξήλθε από το συσκευαστήριο. Μια και μόνη αίτηση ενίσχυσης ανά ελαιοκομική περίοδο εμπορίας δηλαδή ανά 120 ημέρες, κατατίθεται από τα συσκευαστήρια για όλες τις ποσότητες που είναι κατώτερες από την ελάχιστη απαιτούμενη ποσότητα.

Τα κράτη μέλη καθιερώνουν ένα σύστημα ελέγχου, το οποίο εγγυάται ότι το προϊόν για το οποίο έχει ζητηθεί η ενίσχυση εκπληρώνει τους όρους για τη χορήγησή της. Δηλαδή εξακριβώνεται εάν η ποσότητα του ελαιολάδου για το οποίο ζητείται η ενίσχυση αντιστοιχεί:

- α) στην ποσότητα ελαιολάδου Κοινοτικής καταγωγής και έχει εισαχθεί στο συσκευαστήριο,
- β) στην ποσότητα ελαιολάδου Κοινοτικής καταγωγής που έχει εξαχθεί από την επιχείρηση αφού έχει συσκευασθεί (σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν παραπάνω) και έχει τεθεί στην αγορά,

Η ενίσχυση καταβάλλεται όταν ο οργανισμός ελέγχου (που έχει ορισθεί από το κράτος μέλος όπου πραγματοποιείται η συσκευασία) έχει διαπιστώσει ότι ισχύουν οι όροι για τη χορήγηση της ενίσχυσης. Επίσης η ενίσχυση προκαταβάλλεται κατά την υποβολή της αίτησης ενίσχυσης εάν παρέχεται από τράπεζα επαρκείς εγγυήσεις για την καλή λειτουργία της επιχείρησης.

2.6 ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΗΣ (Κ.Ο.Α) ΚΟΙΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ

Ένα θέμα το οποίο τελευταία απασχολεί το Υπουργείο Γεωργίας, τους εμπλεκόμενους φορείς και τους ελαιοκαλλιεργητές είναι η αναθεώρηση της Κ.Ο.Α. ελαιολάδου η οποία έχει προγραμματισθεί από το 1995. Οι πληροφορίες που υπάρχουν για τις προθέσεις της COMMISSION είναι πολύ ασαφείς.

Συνοπτικά οι θέσεις της COMMISSION είναι οι εξής:

1. Κατάργηση παρέμβασης.
2. Κατάργηση ενίσχυσης στην κατανάλωση.
3. Κατάργηση ενίσχυσης στην παραγωγή με το ισχύον σύστημα.

Προτεινόμενο Σύστημα Ενίσχυσης

Η ενίσχυση στην παραγωγή θα χορηγείται ανά ελαιόδενδρο και όχι σύμφωνα με την πραγματική παραγωγή που ισχύει μέχρι σήμερα προβλέποντας τρεις ζώνες χωρών:

A Ιταλία	4,5 ECU/δένδρο	129.589.338	Μέγιστος αριθμός ελαιό- δενδρων που μπορούν να επιδοτηθούν
Ισπανία	4,5 ECU/δένδρο	166.563.106	»
B Ελλάδα	3,5 ECU/δένδρο	132.735.603	»
Γ Πορτογαλία	3 ECU/δένδρο	27.439.896	»
Γαλλία	3 ECU/δένδρο	3.241.000	»

Συνεπώς το μέγιστο ποσό που μπορεί να εισπράξει η κάθε χώρα είναι εκ των προτέρων καθορισμένο δηλαδή θα υπάρχει εθνικό πλαφόν και επομένως για την κάθε αυξομείωση των ελαιόδενδρων (σε κάθε χώρα χωριστά) το ποσό σε ECU θα μειώνεται ή θα αυξάνεται αντίστοιχα.

Το κάθε κράτος μέλος έχει τη δυνατότητα να διαφοροποιήσει το ποσό της ενίσχυσης ανά δένδρο σύμφωνα με αντικειμενικά κριτήρια και τις συγκεκριμένες συνθήκες παραγωγής που επικρατούν καθώς και παράγοντες οικολογικούς και κοινωνικούς. Η διαφοροποίηση δε μπορεί να υπερβαίνει το 50% προβλεπόμενου βασικού ποσού.

Ο αριθμός και η θέση των ελαιόδενδρων θα ελέγχονται από ένα "σύστημα Γεωγραφικής Πληροφόρησης" το οποίο θα διαχειρίζεται το κράτος - μέλος.

Καταργείται ο διαχωρισμός σε μικρούς και μεγάλους παραγωγούς.

Οι επιπτώσεις της εφαρμογής της αναθεωρημένης Κ.Ο.Α. ελαιολάδου θα είναι σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της ελαιουργικής οι εξής:

- Ο FEOGA θα έχει όφελος εξοικονομώντας από την ενίσχυση στην παραγωγή και την κατανάλωση ένα ποσό σχεδόν 300 εκατομμύρια ECU το οποίο δεν είναι σίγουρο αν θα δαπανάται για τις ενέργειες προώθησης της κατανάλωσης και βελτίωσης της ποιότητας του ελαιολάδου.
- Στη χώρα μας ωφελημένοι θα είναι εκείνοι οι ελαιοπαραγωγοί που είχαν παραγωγή 2,5 κιλά ελαιόλαδο/δένδρο σε βάρος αναλογικά όλων όσων είχαν μεγαλύτερες αποδόσεις.
- Με το προτεινόμενο σύστημα αποθαρρύνεται η βελτίωση της παραγωγικότητας, η σωστή καλλιέργεια και τελικά η συγκομιδή του προϊόντος (υψηλό κόστος συλλογής και ελαιοποίησης ελαιοκάρπου).
- Ευνοείται η εγκατάλειψη της παραγωγής κυρίως από τους μη κατ' επάγγελμα αγρότες, κατοίκους αστικών κέντρων.
- Μακροπρόθεσμα θα υπάρχει μείωση του όγκου της παραγωγής ελαιολάδου και υποβάθμιση της ποιότητάς του.
- Οι επιπτώσεις στις τιμές είναι δύσκολο να προβλεφθούν. Η μείωση των διαθέσιμων ποσοτήτων λόγω εγκατάλειψης της ελαιοκαλλιέργειας φαίνεται κατ'αρχήν να οδηγούν σε άνοδο των τιμών.

- Επιπτώσεις θα υπάρξουν και για τις συνεταιριστικές οργανώσεις που σήμερα διαχειρίζονται τη διανομή της ενίσχυσης στην παραγωγή (μείωση εσόδων και περικοπή δραστηριοτήτων).

Η Ελληνική Πρόταση

Οι επαγγελματικοί φορείς του κλάδου της ελαιοκομίας στην Ελλάδα θεωρούν ότι πρέπει να χαραχθούν άλλες κατευθύνσεις σε σχέση με την καθιέρωση της κατ' αποκοπήν ενίσχυσης ανά ελαιόδενδρο που προτείνει η Επιτροπή.

Εκτιμούν ότι στην αναθεωρημένη πρόταση Κοινής Οργάνωσης Αγοράς θα έπρεπε:

- Να διατηρηθεί η τιμή παρέμβασης, η οποία αποτελεί τη βάση κάθε κανονισμού που αφορά τα αγροτικά προϊόντα και κυρίως τα προϊόντα των οποίων η παραγωγή παρουσιάζει διακυμάνσεις όπως αυτές του ελαιολάδου (παρενιαυτοφορία).
- Να διατηρηθεί η ενίσχυση στην παραγωγή, αλλά στη βάση ποσοτήτων που πραγματικά παράγονται, για κάθε τύπο παραγωγού, καταργώντας ταυτόχρονα τη διάκριση των παραγωγών σε μικρούς και μεγάλους.
- Να διατηρηθεί η ενίσχυση στην κατανάλωση αλλά σε επίπεδα που δε θα δημιουργούν προϋποθέσεις κερδοσκοπίας. Με τον τρόπο αυτό θα υφίσταται ο έλεγχος και στο επίπεδο της τυποποίησης και συσκευασίας του προϊόντος.
- Να απαγορευθεί η ανάμειξη ελαιολάδου με σπορέλαια ώστε να προληφθούν οι απάτες και να προφυλαχθεί η ποιότητα του ελαιολάδου.

Όλα αυτά δε σημαίνουν αύξηση των δαπανών που προβλέπονται από τον προϋπολογισμό αλλά εκλογίκευση αυτών. Επίσης αποφεύγονται και οι απάτες διαμέσου ενός ενισχυμένου ελέγχου της ποσότητας του ελαιολάδου και καταβολής της ενίσχυσης στους μικρούς παραγωγούς

γιατί η διαδικασία αυτή καθιστά δύσκολο τον έλεγχο που πραγματοποιείται από τις υπηρεσίες ελέγχου (οι μικροί παραγωγοί δεν είναι υποχρεωμένοι να αποδείξουν την ποσότητα του παραχθέντος ελαιολάδου που δηλώσανε, έτσι η ίδια παραγωγή μπορεί να καταγραφεί δυο φορές).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

3.1 ΓΕΝΙΚΑ

Στο προηγούμενο κεφάλαιο αναλύθηκε η Κοινή Οργάνωση Αγοράς Ελαιολάδου όπως αυτή προκύπτει από τους σχετικούς κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συζητήθηκαν θέματα όπως το σύστημα τιμών και επιδοτήσεων, η Παρέμβαση - Αποθεματοποίηση, το ισχύον καθεστώς στην παραγωγή και κατανάλωση ελαιολάδου και η αναθεώρηση της Κ.Ο.Α. ελαιολάδου.

Στο κεφάλαιο αυτό μελετώνται οι επιπτώσεις της εφαρμογής της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς ελαιολάδου στο Νομό Μεσσηνίας. Στην αρχή μελετώνται η καλλιεργούμενη έκταση, ο αριθμός των ελαιοδένδρων, η παραγωγή και οι τιμές ελαιολάδου κατά τη δεκαετία 1985-95. Κατόπιν εξετάζεται η επιδότηση στην παραγωγή. Τέλος, παρουσιάζονται στοιχεία σχετικά με τα έσοδα των Οργανώσεων Παραγωγών του Νομού Μεσσηνίας που προέρχονται από τη δραστηριότητα της επιδότησης ελαιολάδου.

3.2. ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΗ ΕΚΤΑΣΗ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΛΑΙΟΔΕΝΔΡΩΝ - ΠΑΡΑΓΩΓΗ - ΤΙΜΕΣ

Στον πίνακα 6 φαίνεται η καλλιεργούμενη έκταση της ελιάς στο Νομό Μεσσηνίας και στο σύνολο της χώρας κατά το χρονικό διάστημα 1985-95.

Πίνακας 6: Έκταση της ελαιοκαλλιέργειας στο Ν. Μεσσηνίας και στο σύνολο της χώρας κατά το χρονικό διάστημα 1985-1995

ΕΛ/ΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΕΚΤΑΣΗ (σε στρέμματα)		ΠΟΣΟΣΤΟ %
	Ν. Μεσσηνίας	Σύνολο Χώρας	
1985-86	468.118	6.557.000	7
1986-87	479.532	6.626.000	7
1987-88	487.734	6.689.000	7
1988-89	502.339	6.780.000	7
1989-90	503.740	6.835.000	7
1990-91	510.968	6.908.000	7
1991-92	515.028	7.046.000	7
1992-93	528.050	7.126.000	7
1993-94	533.980	7.185.000	7
1994-95	534.050	7.025.000	8

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Καλαμάτας, Γεωργική Στατιστική της Ελλάδος και Παραγωγή Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Προϊόντων

Κατά την τελευταία δεκαετία, υπάρχει σταδιακή αύξηση της καλλιεργούμενης έκτασης τόσο στο σύνολο της χώρας όσο και στο Νομό Μεσσηνίας. Το ποσοστό της καλλιεργούμενης έκτασης στο Νομό Μεσσηνίας είναι το 7-8% της καλλιεργούμενης έκτασης του συνόλου της χώρας. Η αύξηση της καλλιεργούμενης έκτασης οφείλεται στην ύπαρξη αφενός μεν της επιδότησης αφ' ετέρου δε στην ύπαρξη κατάλληλων καιρικών και γεωλογικών συνθηκών όπως επίσης και στο ότι η ελαιοκαλλιέργεια είναι παραδοσιακή καλλιέργεια στο Νομό Μεσσηνίας.

Στον πίνακα 7 παρουσιάζεται ο αριθμός των ελαιοδένδρων στο Νομό Μεσσηνίας και στο σύνολο της χώρας στο εξεταζόμενο χρονικό διάστημα.

Πίνακας 7: Αριθμός των ελαιοδένδρων (ελαιοποιήσιμες και βρώσιμες) στο Ν. Μεσσηνίας και στο σύνολο της χώρας κατά το χρονικό διάστημα 1985-95

ΕΛ/ΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΛΑΙΟΔΕΝΔΡΩΝ (σε χιλιάδες)		ΠΟΣΟΣΤΟ %
	Ν. Μεσσηνίας	Σύνολο Χώρας	
1985-86	7.958	104.504	8
1986-87	8.200	106.583	8
1987-88	8.350	108.175	8
1988-89	8.590	107.489	8
1989-90	8.624	108.978	8
1990-91	8.758	112.064	8
1991-92	8.827	112.321	8
1992-93	9.050	114.856	8
1993-94	9.140	*	*
1994-95	9.147	*	*

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Καλαμάτας, Γεωργική Στατιστική της Ελλάδος και Παραγωγή Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Προϊόντων

Στον πίνακα 7 παρατηρούμε ότι κατά το χρονικό διάστημα 1985-95 υπάρχει σταδιακή αύξηση του αριθμού των ελαιοδένδρων τόσο στο σύνολο της χώρας όσο και στο Νομό Μεσσηνίας. Επίσης συμπεραίνουμε ότι η καλλιεργούμενη έκταση στο Νομό Μεσσηνίας αυξάνεται σταθερά ενώ ο αριθμός των ελαιοδένδρων δεν παρουσιάζει ανάλογη αύξηση. Αυτό οφείλεται στις δασικές πυρκαγιές που έπληξαν το Νομό κατά τα τελευταία χρόνια.

* Δεν υπάρχουν στοιχεία

Στον πίνακα 8 φαίνεται η παραγωγή ελαιολάδου στο Νομό Μεσσηνίας και στο σύνολο της χώρας κατά το εξεταζόμενο χρονικό διάστημα.

Πίνακας 8: Η παραγωγή ελαιολάδου στο Ν. Μεσσηνίας και στο σύνολο της χώρας κατά το χρονικό διάστημα 1985-95

ΕΛ/ΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ (σε κιλά)		ΠΟΣΟΣΤΟ
	Ν. Μεσσηνίας	Σύνολο Χώρας	%
1985-86	32.691.000	345.600.000	9
1986-87	40.880.000	246.400.000	16,5
1987-88	27.850.000	321.700.000	9
1988-89	24.000.000	334.900.000	7
1989-90	27.760.000	237.000.000	12
1990-91	19.000.000	171.000.000	11
1991-92	43.300.000	430.100.000	10
1992-93	46.500.000	314.400.000	15
1993-94	15.000.000	323.200.000	5
1994-95	51.500.000	357.800.000	15

Πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, Η Κατάσταση της Γεωργίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Η σχέση μεταξύ της ελαιοπαραγωγής στο Νομό Μεσσηνίας και στο σύνολο της χώρας κυμαίνεται από 5% ως 16,5%. Αυτό οφείλεται στο φαινόμενο της παρενιαυτοφορίας δηλαδή, στο ότι η παραγωγή κυμαίνεται από χρόνο σε χρόνο.

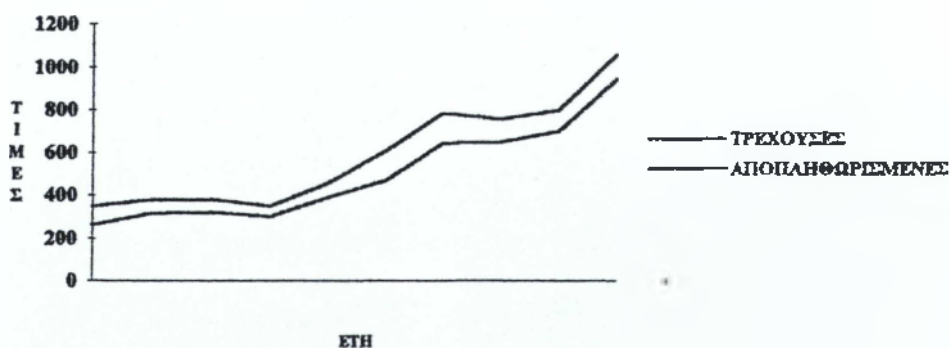
Στον πίνακα 9 παρουσιάζεται η εξέλιξη των τιμών του ελαιολάδου (τρέχουσες και αποπληθωρισμένες) κατά την περίοδο 1985-95.

Πίνακας 9: Μέση Σταθμική Τιμή Ελαιολάδου (Τρέχουσα και Αποπληθωρισμένη) κατά την περίοδο 1985-1995

ΕΛ/ΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΤΙΜΕΣ (σε δρχ.)				Δείκτης Πληθωρισμού
	Τρέχουσες	Μεταβολή %	Αποπληθωρισμένες	Μεταβολή %	
1985-86	345,5	-	259,8	-	24,8
1986-87	377,5	9,3	313,3	20,6	17,0
1987-88	380	0,6	319,9	2,1	15,8
1988-89	345,2	-9,1	297,2	-7,1	13,9
1989-90	455,4	31,9	388,0	30,5	14,8
1990-91	603,6	32,5	465,3	19,9	22,9
1991-92	783,5	29,8	642,4	38,1	18,0
1992-93	755	-3,6	646,2	0,6	14,4
1993-94	796	5,4	699,6	8,2	12,1
1994-95	1.058	32,9	943,7	34,9	10,8

Πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, Στατιστικές επετηρίδες της Ελλάδος.

Διάγραμμα 9: Μέση τιμή ελαιολάδου (Τρέχουσα και Αποπληθωρισμένη) κατά την περίοδο 1985-95.

Από τον πίνακα 9 παρατηρούμε ότι κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου 1985-95 η τιμή του ελαιολάδου τρέχουσα και αποπληθωρισμένη παρουσιάζει αύξηση με εξαίρεση την περίοδο 1988-89 και την περίοδο 1992-93 που εμφανίζει μείωση περίπου κατά 9,1% και 3,6% αντίστοιχα. Η αύξηση της τρέχουσας τιμής κυμαίνεται μεταξύ 0,6% έως 32,91%, ενώ η αύξηση της αποπληθωρισμένης τιμής κυμαίνεται μεταξύ 0,6% έως 38,1%.

Η τιμή του ελαιολάδου διαμορφώνεται ελεύθερα στην αγορά με βάση την προσφορά και τη ζήτηση. Η αύξηση της τιμής ελαιολάδου συνεπάγεται αύξηση του εισοδήματος των ελαιοπαραγωγών γιατί ως γνωστόν η ζήτηση στα αγροτικά προϊόντα είναι ανελαστική. Επομένως κατά την περίοδο 1985-95 υπάρχει αύξηση του εισοδήματος των ελαιοπαραγωγών.

3.3 ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ.

ΑΜΟΙΒΗ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Στον πίνακα 10 φαίνεται η παραγωγή ελαιολάδου και πυρηνελαιίου σε κιλά που επιδοτήθηκε κατά την δετία 1987-95 τόσο στο σύνολο της χώρας όσο και στο Νομό Μεσσηνίας.

Πίνακας 10: Ποσότητα ελαιολάδου και πυρηνελαιίου που επιδοτήθηκε στο Νομό Μεσσηνίας και στο σύνολο της χώρας κατά το χρονικό διάστημα 1987-95

Ελαιοκομική Περίοδος	Ποσότητα ελαιολάδου (σε κιλά)		Ποσοστό %
	Ν. Μεσσηνίας	Σύνολο Χώρας	
1987-88	33.837.200	313.062.579	11
1988-89	36.924.567	317.114.890	12
1989-90	31.492.900	235.154.291	13
1990-91	23.922.925	167.767.624	14
1991-92	44.427.390	425.542.375	10
1992-93	51.878.026	331.503.117	16
1993-94	31.025.726	310.000.000	10
1994-95	51.851.864	357.800.000	14

Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Δ/νση Παρ. Δενδροκομικής, Τμήμα Ελαίας

Η σχέση μεταξύ της επιδότησης στην ελαιοπαραγωγή στο Νομό Μεσσηνίας και στο σύνολο της χώρας κυμαίνεται από 10% έως 16%. Παρατηρούμε ότι υπάρχει αυξομείωση στην επιδοτούμενη ποσότητα η οποία οφείλεται στο φαινόμενο της παρενιαυτοφορίας.

Στον πίνακα 11 βλέπουμε την αξία της παραγωγής ελαιολάδου και πυρηνελαίου σε δραχμές που επιδοτήθηκε κατά τη δεκαετία 1985-95 στο σύνολο της χώρας και στο Νομό Μεσσηνίας.

Πίνακας 11: Η παραγωγή ελαιολάδου και πυρηνελαίου που επιδοτήθηκε στο Νομό Μεσσηνίας και στο σύνολο της χώρας κατά το χρονικό διάστημα 1985-95

Ελαιοκομική Περίοδος	Επιδότηση σε δραχμές		Ποσοστό %
	Ν. Μεσσηνίας	Σύνολο Χώρας	
1985-86	1.000.000.000	26.746.534.600	4
1986-87	3.600.000.000	23.679.000.000	15
1987-88	1.270.000.000	20.499.743.277	6
1988-89	2.500.000.000	35.474.141.507	7
1989-90	2.790.000.000	42.602.389.179	6,5
1990-91	2.710.000.000	26.935.050.623	10
1991-92	4.000.000.000	73.471.631.574	5
1992-93	6.500.000.000	84.159.246.861	8
1993-94	9.000.000.000	96.000.000.000	9
1994-95	7.350.000.000	83.000.000.000	9

Πηγή: Ελαιουργική - Τμήμα Ενίσχυσης στην Παραγωγή

Κατά το έτος 1986-87 παρατηρούμε ότι το ποσοστό επιδότησης στο Νομό Μεσσηνίας είναι 15% του συνόλου της χώρας. Αυτό οφείλεται στην υψηλή παραγωγή ελαιολάδου και πυρηνελαίου στο Νομό Μεσσηνίας κατά το έτος αυτό. Η σχέση μεταξύ της αξίας της επιδοτούμενης παραγωγής ελαιολάδου και πυρηνελαίου στο Νομό Μεσσηνίας και στο σύνολο της χώρας κυμαίνεται μεταξύ 4% και 15%.

Ο πίνακας 12 παρουσιάζει την αμοιβή των Οργανώσεων Παραγωγών ελαιολάδου στο Νομό Μεσσηνίας. Ως γνωστόν στο Νομό υπάρχουν πέντε Οργανώσεις Παραγωγών, της Καλαμάτας, της Μεσσήνης, της Κυπαρισσίας, των Φιλιατρών και της Πύλου.

Πίνακας 12: Αμοιβή (σε δραχμές) των Οργανώσεων Παραγωγών ελαιολάδου στο Νομό Μεσσηνίας

Ελαιοκομική Περίοδος	Αμοιβή Οργανώσεων Παραγωγών στο Ν. Μεσσηνίας (σε δρχ.)	Μεταβολή %
1990-91	20.150.495	-
1991-92	83.834.161	316
1992-93	82.044.153	-2,1
1993-94	47.891.265	-41,6
1994-95	97.639.375	103,8
ΣΥΝΟΛΟ	331.559.449	

Πηγή: Ελαιουργική, Τμήμα Οικονομικής Διαχείρισης Επιδοτήσεων

Όπως βλέπουμε στο παραπάνω πίνακα η συνολική αμοιβή των Οργανώσεων Παραγωγών κατά τα έτη 1990-95 είναι 331.559.449 δρχ.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από την ανάλυση που έγινε στα προηγούμενα κεφάλαια, είναι δυνατόν να εξαχθούν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

- Ο Ν. Μεσσηνίας συγκεντρώνει όλες εκείνες τις ευνοϊκές κλιματικές και εδαφικές συνθήκες που χρειάζεται η ελιά για την ανάπτυξή της και η ελαιοκαλλιέργεια αποτελεί κυρίαρχο κλάδο στο Νομό, έτσι:
 - Το ποσοστό των απασχολούμενων με την ελαιοκαλλιέργεια στο Νομό Μεσσηνίας αποτελεί το 9% των απασχολούμενων του συνόλου της χώρας.
 - Το ποσοστό των ελαιοτριβείων στο Νομό Μεσσηνίας αποτελεί το 12,5% του συνόλου των ελαιοτριβείων της χώρας και το ποσοστό των απασχολούμενων σ' αυτά το 19% των απασχολούμενων στα ελαιοτριβεία της χώρας.
 - Το ποσοστό των τυποποιητηρίων και των απασχολούμενων σ' αυτά του Νομού Μεσσηνίας, αποτελεί το 21% και 23% αντίστοιχα του συνόλου της χώρας.
 - Η έκταση της ελαιοκαλλιέργειας και ο αριθμός των ελαιοδένδρων στο Νομό είναι το 1994-95 το 8% του συνόλου της χώρας.
 - Η παραγωγή ελαιολάδου του Νομού Μεσσηνίας την ίδια χρονιά είναι το 14% της παραγωγής τους συνόλου της χώρας.
- Από την ανάλυση των στοιχείων κόστους της γεωργικής εκμετάλλευσης στο Νομό Μεσσηνίας διαπιστώσαμε ότι:
 - Οι δαπάνες εργασίας της οικογένειας είναι το 79%, ενώ η δαπάνη εργασίας τρίτων είναι το 21% του συνόλου των δαπανών ανθρώπινης εργασίας.
 - Η δαπάνη εργασίας και οι επιβαρύνσεις των κεφαλαίων αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών και είναι το 39% και 41% του συνόλου

των παραγωγικών δαπανών αντίστοιχα.

- Οι χρηματικές δαπάνες αποτελούν το 36% ενώ οι τεκμαρτές το 64% του συνόλου των παραγωγικών δαπανών.
- Το κέρδος της ελαιοκομικής εκμετάλλευσης ανέρχεται στις 130 δρχ./κιλό ελαιολάδου, ενώ το γεωργικό εισόδημα στις 856 δρχ./κιλό ελαιολάδου.
- Το κυριότερο πρόβλημα εμπορίας στο Νομό Μεσσηνίας είναι η υποβάθμιση της ποιότητας του ελαιολάδου λόγω ακατάλληλων αποθηκευτικών χώρων. Η αποθήκευση γίνεται σε ντεπόζιτα που δεν πληρούν τις κατάλληλες προδιαγραφές για την αποθήκευση του ελαιολάδου με αποτέλεσμα την αύξηση της οξύτητας του ελαιολάδου και τη μείωση της τιμής του.
- Η Κοινή Οργάνωση Αγοράς Ελαιολάδου καθορίζεται από ένα σύνολο κανονισμών οι οποίοι αποσκοπούν στην αύξηση της παραγωγής και κατανάλωσης ελαιολάδου, στη στήριξη του εισοδήματος των παραγωγών και τη διατήρηση του υπάρχοντος οικοσυστήματος στη Μεσόγειο.
- Η Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την αναθεώρηση της Κ.Ο.Α. Ελαιολάδου η οποία έχει προγραμματισθεί προτίθεται να καταργήσει την παρέμβαση, την ενίσχυση στην κατανάλωση και την ενίσχυση στην παραγωγή με το ισχύον σύστημα. Σύμφωνα με την πρότασή της η επιδότηση στην παραγωγή θα δίνεται με βάση τον αριθμό των ελαιοδένδρων και οι πιθανές επιπτώσεις της εφαρμογής του συστήματος αυτού μακροπρόθεσμα θα είναι η μείωση της παραγωγής, η υποβάθμιση της ποιότητας και η άνοδος των τιμών.

- Η εφαρμογή της Κ.Ο.Α. Ελαιολάδου στο Νομό Μεσσηνίας κατά την εξεταζόμενη περίοδο είχε τα εξής αποτελέσματα:
 - Κατά την δεκαετία 1985-95 η καλλιεργούμενη έκταση αυξήθηκε σταδιακά τόσο στο Νομό Μεσσηνίας όσο και στο σύνολο της χώρας. Η αύξηση αυτή οφείλεται τόσο στις κατάλληλες περιβαλλοντολογικές συνθήκες όσο και στην χορήγηση της επιδότησης του ελαιολάδου.
 - Κατά την ίδια χρονική περίοδο ο αριθμός των ελαιοδένδρων στο Νομό Μεσσηνίας έχει ελάχιστη αύξηση και δεν παρουσιάζει ανάλογη αύξηση με την καλλιεργούμενη έκταση του Νομού η οποία αυξάνεται σταθερά.
 - Η παραγωγή ελαιολάδου δεν είναι σταθερή τόσο στο Νομό Μεσσηνίας όσο και στο σύνολο της χώρας κατά τα έτη 1985-95 αλλά παρατηρούνται αυξομειώσεις λόγω του φαινομένου της παρενιαυτοφορίας.
 - Η Μέση Σταθμική Τιμή Ελαιολάδου (Τρέχουσα και Αποπληθωρισμένη) παρουσιάζει αύξηση κατά την εξεταζόμενη περίοδο, με εξαιρέσεις τα έτη 1988-89 και 1992-93.
 - Η παραγωγή ελαιολάδου και πυρηνελαίου (σε δρχ.) που επιδοτήθηκε συνολικά στο Νομό Μεσσηνίας τη δεκαετία 1985-95 είναι 40.720.000.000 δρχ. ενώ στο σύνολο της χώρας είναι 512.567.737.621δρχ. άρα συμπεραίνουμε ότι το ποσοστό επιδότησης στο Νομό Μεσσηνίας είναι το 8% του συνόλου της χώρας.
 - Όσον αφορά την επιδοτούμενη ποσότητα ελαιολάδου και πυρηνελαίου (σε κιά) κατά την εξεταζόμενη περίοδο, παρατηρούνται αυξομειώσεις της επιδοτούμενης ποσότητας λόγω του φαινομένου της παρενιαυτοφορίας.
 - Τέλος, συμπεραίνουμε ότι η συνολική αμοιβή των οργανώσεων παραγωγών ελαιολάδου στο Νομό Μεσσηνίας κατά τα έτη 1990-95 είναι 331.559.449 δρχ.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1:	Ανάλυση δαπανών ανθρώπινης εργασίας	9
ΠΙΝΑΚΑΣ 2:	Επιβαρύνσεις Κεφαλαίου	10
ΠΙΝΑΚΑΣ 3:	Ανάλυση δαπανών εργασίας 22,5 στρεμ.	13
ΠΙΝΑΚΑΣ 4:	Ανάλυση δαπανών υλικών - καυσίμων 22,5 στρεμ	14

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΠΙΝΑΚΑΣ 5:	Τρόπος κατάταξης ελαιοπαραγωγών σε μικρούς - μεγάλους περίοδος 1995-1996	26
------------	---	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΠΙΝΑΚΑΣ 6:	Έκταση της ελαιοκαλλιέργειας στο Ν. Μεσσηνίας και στο σύνολο της χώρας κατά το χρονικό διάστημα 1985-1995	44
ΠΙΝΑΚΑΣ 7:	Αριθμός των ελαιοδένδρων (ελαιοποιήσιμες και βρώσιμες) στο Ν. Μεσσηνίας και στο σύνολο της χώρας κατά το χρονικό διάστημα 1985-95	45
ΠΙΝΑΚΑΣ 8:	Η παραγωγή ελαιολάδου στο Ν. Μεσσηνίας και στο σύνολο της χώρας κατά το χρονικό διάστημα 1985-95	46
ΠΙΝΑΚΑΣ 9:	Μέση Σταθμική Τιμή Ελαιολάδου (Γρέχουσα και Αποπληθωρισμένη) κατά την περίοδο 1985-1995	47
ΠΙΝΑΚΑΣ 10:	Ποσότητα ελαιολάδου και πυρηνελαιίου που επιδοτήθηκε στο Νομό Μεσσηνίας και στο σύνολο της χώρας κατά το χρονικό διάστημα 1987-95	49
ΠΙΝΑΚΑΣ 11:	Η παραγωγή ελαιολάδου και πυρηνελαιίου που επιδοτήθηκε (σε δρχ.) στο Νομό Μεσσηνίας και στο σύνολο της χώρας κατά το χρονικό διάστημα 1985-95	50
ΠΙΝΑΚΑΣ 12:	Αμοιβή (σε δραχμές) των Οργανώσεων Παραγωγών ελαιολάδου στο Νομό Μεσσηνίας	51

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Σελ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1:	Απασχολούμενοι με την ελαιοκαλλιέργεια στο Ν. Μεσσηνίας και στην Ελλάδα	3
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2:	Αριθμός ελαιοτριβείων στο Ν. Μεσσηνίας και στην Ελλάδα	4
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3:	Απασχολούμενοι στα ελαιοτριβεία του Ν. Μεσσηνίας και στην Ελλάδα	4
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4:	Αριθμός τυποποιητηρίων στο Ν. Μεσσηνίας και στην Ελλάδα	5
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5:	Απασχολούμενοι στα τυποποιητήρια του Ν. Μεσσηνίας και της Ελλάδας	5
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6:	Καλλιεργούμενη έκταση στο Ν. Μεσσηνίας και στην Ελλάδα	6
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7:	Αριθμός ελαιοδένδρων στο Ν. Μεσσηνίας και στην Ελλάδα	6
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8:	Παραγωγή ελαιολάδου στο Ν. Μεσσηνίας και στην Ελλάδα	7

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9:	Μέση τιμή ελαιολάδου (τρέχουσα και αποπληθωρισμένη) κατά την περίοδο 1985-95	47
--------------	--	----

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΣΧΗΜΑΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΣΧΗΜΑ 1:	Το επικρατέστερο σύστημα εμπορίας ελαιολάδου στο Ν. Μεσσηνίας	16
----------	---	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΣΧΗΜΑ 2:	Σύστημα τιμών και επιδοτήσεων του ελαιολάδου	20
----------	--	----

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ⌘ Ο Κανονισμός (ΕΟΚ) 136/66 "Περί συστάσεως Κοινής Οργάνωσης Αγοράς στον Τομέα των Λιπαρών Ουσιών"
- ⌘ Ο Κανονισμός (ΕΟΚ) 2261/84 "Για τον καθορισμό των γενικών κανόνων σχετικά με την χορήγηση ενίσχυσης στην παραγωγή ελαιολάδου και στις Οργανώσεις Παραγωγών"
- ⌘ Ο Κανονισμός (ΕΟΚ) 3061/84 "Για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος ενίσχυσης στην παραγωγή ελαιολάδου"
- ⌘ Ο Κανονισμός (ΕΟΚ) 2262/84 "Για τη λήψη ριζικών μέτρων στον τομέα του ελαιολάδου"
- ⌘ Ο Κανονισμός (ΕΟΚ) 3089/78 "Για τον καθορισμό των γενικών κανόνων σχετικά με τη χορήγηση ενίσχυσης στην κατανάλωση ελαιολάδου"
- ⌘ Ενημερωτικό τεύχος Ελαιουργικής, Νοέμβριος 1996
- ⌘ Γεωργική Στατιστική της Ελλάδος και Παραγωγή Γεωργικών και Κτηνοτροφικών Προϊόντων
- ⌘ Η Κατάσταση της Γεωργίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση
- ⌘ Στατιστικές Επετηρίδες της Ελλάδος